

PŘIPRAVOVANÉ AKCE

15. 2. So	Krajské shromáždění Moravskoslezského krajského sdružení
21. 2. Pá	Krajské shromáždění Kraje Vysočina
21. 2. Pá	Rada plemenných knih ovcí Zlobice
22. 2. So	Masopust na Zlobici
28. 2. Pá	Krajské shromáždění Pardubického krajského sdružení
29. 2. So	Krajské shromáždění Libereckého krajského sdružení
29. 2. So	Seminář pro chovatele ovcí a koz zaměřený převážně na dojená plemena, Čechy, Hradištko pod Medníkem (ČMSCH, a.s.)
06. 3. Pá	Krajské shromáždění Zlínského krajského sdružení
07. 3. So	Seminář pro chovatele ovcí a koz zaměřený převážně na dojená plemena, Morava, Zlobice Krajské shromáždění Jihomoravského krajského sdružení, Zlobice
07. 3. So	Krajské shromáždění Královéhradeckého krajského sdružení, Zlích u Barunky
14. 3. So	Krajské shromáždění Jihočeského krajského sdružení
21. 3. So	Vítání jara na Zlobici
21. 3. So	Krajské shromáždění Plzeňského krajského sdružení
23. - 25. 3. Po-St	Kurz stříhačů ovcí I., Nový Přerov
25. - 27. 3. St-Pá	Kurz stříhačů ovcí II., Nový Přerov
28. 3. So	Členská schůze - shromáždění delegátů SCHOK z.s.
31.3. - 4.4. Út-So	TECHAGRO 2020, Brno

Fotografie: Zuzana Vystrčilová

OBSAH

Kontakty	2
Úvodník / Ze života Svazu	
Vážení chovatelé	3
Mezinárodní konference chovatelů ovcí a koz	3
Ocenění na konferenci chovatelů ovcí a koz	6
Diskuse k otázkám o vlní problematice	6
Testace výkrmnosti a jatečné hodnoty ovcí	6
Z domova	
Ovčáci na oslavě	8
Královéhradecké dožínky 2019	9
MČR v ručním stříhání ovcí	9
Kurz stříhačů ovcí na Zlobici	12
Nákupní trh v Rožnově pod Radhoštěm	12
Nákupní trh na plemenné berany	13
Svatováclavský trh a ovčácký den v Pěnčíně	14
Výstava Náš chov 2019	16
VII. národní šampionát romanovských ovcí	23
VI. národní šampionát ovcí clun forest	28
Nákupní trh ve Vendryni	33
Nákupní trh plemenných beranů romney	34
Nákupní trh na Bludíče	35
Nákupní trh v Úborsku	36
Ze světa	
Valašky v Německu	38
Zpráva ze služební cesty do Bruselu	40
Demeter 2019	41
Pořád je co se učit	
Odchov kůzlat a jehňat	43
Veterinář nám radí	
Klíšťová encefalitida u malých přežvýkavců	45
Kuchařské okénko	
Jehněčí kýta se šípkovou omáčkou	47
Úřední deska	
Metodika kontroly zdraví	47
Nákazová situace v zemích EU	49
Zápis z jednání Spolkové rady SCHOK z.s.	53
Vnitřní předpis č. 1/2019	56
Připravované akce	
Termíny akcí na rok 2020	57
Jarní kurzy stříhačů v Novém Přerově	59
Společenská rubrika	
Gratulujeme jubilantům	59
Významné životní jubileum předsedy Svazu	60
Vzpomínka na pana Šrůtka	61
Jubilantka Šárka Kořínková	61
Sedmdesátka Václava Bařtipána	62
Sedmdesátiny Václava Maršálka	62
Věcný rejstřík	63
Jmenný rejstřík	65
Inzerce	66

Svaz chovatelů ovcí a koz z.s.

Ptašinského 308/5, 602 00 Brno, tel.: 541 243 481,
e-mail: info@schok.cz, https://new.schok.cz
IČO 63109859, DIČ CZ 63109859
Bankovní spojení: Sberbank 4100004058/6800

vedení plemenných knih ovcí

Ptašinského 308/5, 602 00 Brno,
Hana Vystrčilová, tel.: 777 754 801, 541 243 481,
e-mail: pkovce@schok.cz

vedení plemenných knih koz

Samcova 1, 110 00 Praha 1,
Šárka Kořínková, tel.: 777 754 813, 284 680 019,
e-mail: pkkoz@schok.cz

Předsednictvo SCHOK z.s.**Předseda**

Ing. Vít Mareš, tel.: 777 754 800, e-mail: mares@schok.cz

1. místopředseda

Ing. Tomáš Klíma, tel.: 602 321 507,
e-mail: farma.klima@seznam.cz

2. místopředseda

Ing. Martin Hošek, PhD., tel.: 777 754 809, 606 319 882,
e-mail: hosek@mendelu.cz

Ředitel

Ing. Jiří Huml, tel.: 777 754 821, e-mail: huml@schok.cz

Spolková rada SCHOK z.s.

Ing. Vít Mareš, Ing. Tomáš Klíma, Ing. Martin Hošek, PhD.

Středočeský kraj

Petr Kříž, tel.: 603 825 187, e-mail: ovce.pk@seznam.cz

Jihočeský kraj

Ing. Jan Vejčík, tel.: 721 100 001, e-mail: info@puvodnivalaska.cz

Plzeňský a Karlovarský kraj

Ing. Karel Krátký, tel.: 777 754 325, e-mail: kkratky@atlas.cz

Ústecký kraj

Jan Hála, tel.: 777 826 300, e-mail: janhala@seznam.cz

Liberecký kraj

Pavel Sokol, tel.: 603 276 692, e-mail: sokolsuffolk@seznam.cz

Královéhradecký kraj

Milan Domáň, tel.: 731 171 843, e-mail: doman.zernov@centrum.cz

Pardubický kraj

MVDr. Jiří Štros, tel.: 604 864 441,
e-mail: stros.holice@seznam.cz

Vysočina

Ing. Jaromír Dobrovolný, tel.: 732 281 077,
e-mail: jaromirdobrovolny@centrum.cz

Jihomoravský kraj

Ing. Vladislav Vítek, tel.: 777 247 137,
e-mail: ovisservis@seznam.cz

Zlínský kraj

Pavel Slovák, tel.: 606 951 454, e-mail: slovak.pavel@volny.cz

Olomoucký kraj

Petr Mahr, tel.: 732 716 002, e-mail: agroslužby.mahr@seznam.cz

Moravskoslezský kraj

Martin Carbol, tel.: 724 838 791, e-mail: 321.martin@seznam.cz

Předseda PKO

Ing. Martin Hošek, PhD. tel.: 777 754 809, 606 319 882,
e-mail: hosek@mendelu.cz

Předseda PKK

Ing. Richard Konrád, tel.: 777 754 802,
e-mail: r.konrad1@seznam.cz

Revizní komise Svazu chovatelů ovcí a koz z.s.**Předseda**

Ing. Petr Kotlaba, tel.: 731 159 641, e-mail: kotlaba@agrotrans.cz

Členové RK

Ing. Antonín Vejčík, CSc., tel.: 604 519 649, e-mail: vejcik@zf.jcu.cz
Ladislav Onderka, tel.: 777 754 816, e-mail: onderkal@seznam.cz
Igor Sikora, tel.: 604 249 232, e-mail: igor.sikora@centrum.cz
Eva Uxová, tel.: 603 468 254, e-mail: evaux@volny.cz

ZPRAVODAJ SVAZU CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ Z.S.,**vydává:**

Svaz chovatelů ovcí a koz z.s., zapsán ve spolkovém registru Krajského soudu v Brně, oddíl L, vložka 5270,
redakce: SCHOK z.s., Ptašinského 308/5, 602 00 Brno, tel./fax: 541 243 481, https://new.schok.cz, e-mail: info@schok.cz,
evidováno u Ministerstva kultury ČR pod č. MK ČR E 12925
ISSN 1213-371X

Neprodejné! Zpravodaj je určen členům Svazu chovatelů ovcí a koz z.s.,
roční členský příspěvek SCHOK z.s. je 300 Kč, příspěvky na rok 2020 můžete poukázat na účet Svazu u Sberbank 4100004058/6800
(variabilní symbol Vám bude přidělen po dohodě s redakcí – Mgr. Šárka Dvořáková)
nebo je zaplatit složenkou.

Redakce zpravodaje nezodpovídá za obsah inzerátů.

Redakční rada:

Ing. Vít Mareš, Prof. Ing. František Horák, CSc., Ing. Jiří Huml, Ing. Tomáš Klíma,
Ing. Martin Hošek, Ph.D., Mgr. Iva Oukropcová – redaktor

Grafická úprava a tisk:

SET SERVIS centrum reklamy a tisku s.r.o., Helvíkovice 113, 564 01 Žamberk, e-mail: studio@setservis.cz, www.setservis.cz

Distribuce:

5P Agency, Pražákova 876/66, 639 00 Brno
Do tisku předáno 11. 12. 2019, náklad 1 400 ks

VÁŽENÍ CHOVATELÉ

Pokaždé, když stojím před úkolem napsat Úvodník našeho Zpravodaje, mám pocit, že v množství informací, které je nutno našim čtenářům sdělit, těžko mohu najít tu správnou nit. Tu, za kterou bych jen tak zatáhl a rozbalil nový chovatelský rok. Tentokrát rok 2020. Ale než se pokusím zatáhnout za ten nový pomyslný začátek nitě, sluší se zabalit ten starý alespoň malým ohlédnutím.

Dle mého názoru to byl rok, který nás v mnoha směrech naší činnosti posunul dál. Řečeno sportovním slangem – zapsali jsme mnoho kladných, někdy i něco málo minusových bodů. Jako v kanadském bodování. Pro mě je však důležitější poznání, že při své práci ve Svazu poznávám (a věřím, že i v budoucnu budu poznávat) mnoho chovatelů, kteří svým entuziasmem naplňují své představy o životě, o rodině, o chovu malých přežvýkavců. Vydávají ze sebe maximum, aby náš obor žil, potažmo náš Svaz.

V roce 2019 jsme změnili náš Zpravodaj, na kterém budeme i nadále intenzivně pracovat. Připravili jsme a spustili nové webové stránky, které postupně a v rámci našich možností budujeme a naplňujeme potřebnými informacemi. V úzké spolupráci s krajskými sdruženími jsme připravili velké množství nákupních trhů, svazových i krajských prezentací. Reprezentovali jsme Svaz na národních zemědělských výstavách v Brně, v Českých Budějovicích a v Lysé nad Labem. Pomáháme při obnově tradic v jednotlivých regionech naší překrásné republiky. Jednu akci v portfoliu všech aktivit přece jen vyzdvíhnu – Ovenálie na Zlobici a přadlácký rekord, který byl zapsán do České knihy rekordů. Vlad'ko, děkuji a těším se na realizaci dalších „bláznivých“ nápadů, které přiblíží chov ovcí a koz laické veřejnosti. Za všemi celoročními aktivitami je neskutečné množství práce lidí, kterým za celé vedení Svazu říkám: DĚKUJEME.

Před námi je nový rok, chovatelský rok 2020. Rok, jak říkáme, který by měl být lepší než ten loňský. A bude? Čeká nás rok, kdy bude potřeba napnout všechny síly ke stabilizaci chovu ovcí a koz. V posledním roce došlo ke snížení celkového počtu

ovcí a koz v kontrole užitkovosti. Pořád se nedaří zlepšit situaci v odbytů a výkupu jehňat. Bohužel stále nová nařízení a překážky nejen v exportu nutí chovatele snižovat stavy či dokonce končit s chovem. Vedení Svazu plánuje v krátkém období jednat s vedením Ministerstva zemědělství České republiky. Naším cílem je zastavit tento nepříznivý stav a navrhnout možná nová řešení v podobě nových finančních toků, abychom se přiblížili ostatním oborům živočišné výroby, zejména chovatelům dojeného a masného skotu. Největší rezervy vidíme v nových dotačních titulech, např. na welfare chovaných zvířat, na zvířata v kontrole užitkovosti, na ozdravování chovů či v přímé podpoře finalizace jatečných jehňat.

Velkou kapitolou, která trápí naše chovatele, je řešení již krizové situace volného šíření velkých šelem v naší přírodě. Zejména vlka obecného. Státní systém ochrany přírody vidí jen náhrady škody za zabitá zvířata. Ale jak chce vyčíslit utrpení našich zvířat, utrpení chovatelů, když se musí dívat na zkázu, kterou do jejich chovů přinášejí vlčí smečky? Arogance státní správy, neschopnost státní ochrany přírody a snaha státu hodit veškerou zodpovědnost na chovatele pod záminkou budování ohrad a jiných bariér vedou jen k prohloubení stávajícího stavu. V prosinci je pozván Svaz na jednání ke kulatému stolu na Ministerstvo životního prostředí. Ale jaký může být výsledek jednání, když odpovědné orgány odmítají rajonizaci vlka a redukci jejich počtu? Pokud chce mít stát v přírodě vlka, musí převzít plnou zodpovědnost za jeho šíření. A budovat taková opatření, aby se nedostal do zemědělsky využívaných lokalit. NE nutit chovatele, aby zábrany budovali oni.

Vážení chovatelé, i když nás všechny čeká hodně práce, věřím, že chov ovcí a koz má svou nezastupitelnou budoucnost jak ve výživě lidí, tak v utváření krajiny. Chov ovcí a koz má u nás velkou tradici a je součástí naší národní kultury a odkazu našich předků.

Na závěr mi dovolu, abych všem popřál pevné zdraví, hodně chovatelských úspěchů a radosti z Vašich oveček a koz.

Ing. Jiří Huml
Ředitel Svazu

KOUTY 2019 - MEZINÁRODNÍ KONFERENCE CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ

Bližící se konec kalendářního roku je vždy ve znamení konání mnoha setkání, konferencí a seminářů.

Jednou z mnoha akcí, které náš Svaz organizuje, je mezinárodní konference chovatelů ovcí a koz. Konala se již po dvacáté. Setkání chovatelů se uskutečnilo v kongresovém hotelu Luna ve dnech 8.–9. 11. 2019. Připravený program byl oproti předchozím rokům změněn – přednášky byly seskupeny do pátečního programu a sobotní dopolední program byl vyhrazen pro kuchařskou show. Vyhověli jsme tak hlasům chovatelů, kteří nemohou být na konferenci po oba dny.

Páteční program přednášek oficiálně zahájil předseda Svazu, ing. Vít Mareš, který srdečně přivítal všechny účastníky a hosty konference. Naše pozvání mimo jiné přijali a diskuse se zúčastnili: pan Zdeněk Podal, místopředseda Zemědělského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, ing. Vladimír Dolejský, Ph.D., náměstek ministra životního

Ing. Havrlant hovoří o vlčí problematice

prostředí zodpovědný za řízení sekce ochrany přírody a krajiny, zástupci Agentury ochrany přírody a krajiny ČR pod vedením Mgr. Tomáše Růžičky, ředitele odboru vnějších vztahů, zástupci Svazu chovatelů oviec a kôz na Slovensku v čele s předsedou ing. Igorem Nemčokem a zástupci Hornorakouského svazu chovatelů ovcí pod vedením pana předsedy Johanna Pernerera.

Dopolední blok začal svou přednáškou docent Pavel Novák, který se zabýval aspekty biosecurity v chovech malých přežvýkavců. Prostřednictvím své přednášky (odprezentována ředitelem Svazu) pozdravil všechny přítomné agrární analytik Petr Havel, který své myšlenky věnoval dlouhotrvající problematice sucha a srážek. Metodiku kontroly zdraví a vakcinace v roce 2020 představila Mgr. Kristýna Slámová z Ústřední veterinární správy Státní veterinární správy Praha. Na ni navázala svým příspěvkem ing. Lucie Podzemská o výživě jehňat a kůzlat. Nedílnou součástí dopoledního bloku přednášek je vždy i vystoupení zástupce Českomoravské společnosti chovatelů, a.s. Slova se ujal ing. David Lipovský, vedoucí odboru plemenářské práce. Velmi zajímavou přednáškou bylo vystoupení předsedy Hornorakouského svazu chovatelů ovcí Johanna Pernerera, kterou odborně překládala do češtiny MVDr. Jaroslav Dražan.

Po vydatném obědě, který připravil šéfkuchař kongresového hotelu LUNA, začal odpolední blok přednášek věnovaný problematice velkých šelem, zejména výskytu vlka obecného v krajině a škod páchaných v chovech ovcí a koz. Úvod

Účastníci konference a místopředseda Zemědělského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Zdeněk Podal

Prof. Svobodová přednáší o parazitárních infekcích u malých přežvýkavců

Dr. Šlosárková informuje o možnostech tlumení CLA v chovech ovcí a koz

Dr. Salát přednáší o klíšťové encefalitidě

do celé problematiky připravil za Svaz ing. Tomáš Havrlant, který se této problematice věnuje dlouhodobě. Díky aktivnímu studiu problematiky v České republice včetně legislativy a ověřených zdrojů informací ze zahraničí má Svaz ucelený přehled i o dění v evropských státech. (Pokud máte zájem, můžete se s aktuálními informacemi seznámit na <http://www.vernerovice.cz/kausa-vlk/>).

Na úvodní přednášku ing. Havrlanta navázal svým vystoupením ing. Vladimír Dolejský, Ph.D., který z pohledu Ministerstva životního prostředí ČR shrnul postoj státních institucí k problematice vlčí populace v otevřené krajině. Po ing. Dolejském přednesli své příspěvky zástupci AOPK – ing. Jiří Nyklíček a RNDr. Jindřiška Jelínková, Ph.D. Se svým příspěvkem vystoupil také místopředseda Zemědělského výboru PS Parlamentu ČR Zdeněk Podal. Vzhledem k závažnosti daného tématu byla poté diskuse přenesena do sousedního sálu, kde probíhala bouřlivá výměna názorů mezi ochránci a chovateli další 3 hodiny.

A tak se vracíme zpět do hlavního sálu. Vše je připraveno na odstartování oblíbeného veterinárního bloku, který ve spolupráci s přednášejícími připravila MVDr. Soňa Šlosárková, Ph.D. Jako první se ujala slova profesorka Vlasta Svobodová. Informovala chovatele o aktuálních parazitárních infekcích, které se objevují v chovech malých přežvýkavců. Svou premiéru si na naší konferenci odbyl RNDr. Jiří Salát, Ph.D., jeden z předních odborníků na problematiku klíšťové encefalidity. (Jeho zajímavou

přednášku najdete v sekci Veterinář nám radí). Ve Zpravodaji 1/2019 jsme Vám přinesli informace o připravovaném projektu Výzkumného ústavu veterinárního lékařství a jeho partnerů pod názvem „Bakteriální, parazitární a virové infekce v chovech malých přežvýkavců – projekt s výstupy pro chovatele“. Nyní na konferenci vystoupila hlavní garantka projektu Mgr. Radka Dziedzinská, Ph.D. s průběžnými výsledky. Velmi nás potěšila informace, že naši chovatelé se velmi aktivně hlásili do projektu.

Poslední přednáškou s tématem „Možnosti tlumení CLA v chovech ovcí a koz“ vystoupila MVDr. Soňa Šlosárková, Ph.D. (Pozn. redakce: po dohodě s přednášejícími přineseme přednášky veterinární problematiky ve Zpravodaji 2/2020).

Páteční program posléze pokračoval zasedáním jednotlivých chovatelských klubů a ČASu.

Večer tradičně patřil dobrému jídlu, hudbě, tanci a mnoha chovatelským a přátelským diskusím.

Ocenění obdrželi ing. Adam, Johann Perner, MVDr. Dražan, Jan Macků a ing. Mareš

Ocenění přijaly i prof. Svobodová a MVDr. Šlosárková

Šéfkuchař Petr Glaser připravuje burgery

Jehněčí burger s marinovanou mrkví a koriandrem

Jehněčí kýta se šípkovou omáčkou, petrželovým pyré a podzimní zeleninou

Jehněčí tatarák se salátkem z pečené řepy a chlebovými krutony

Sobotní dopoledne bylo pro mnohé účastníky malým překvapením. Požádali jsme šéfkuchaře Petra Glasera, aby nám předvedl něco ze svého umění a ukázal, že ovčí maso se dá zpracovat a servírovat i jinak než jen formou tradičního kotlíku. Postupně šéfkuchař připravil před zraky všech přítomných: 1. jehněčí tatarák se salátkem z pečené řepy a chlebovými krutony; 2. jehněčí kýtu se šípkovou omáčkou, petržellovým pyré a podzimní zeleninou; 3. jehněčí burger a marinovanou mrkví a koriandrem. Během 3 hodin pod šikovnýma rukama vznikly 3 báječné pokrmy, které mohli všichni ochutnat. A s jakým výsledkem ochutnávka dopadla? Na výbornou.

Znalkyně i znalci byli nadšeni. Slovo uznání přišlo i z kuchyně hotelu.

A závěrem? Děkujeme všem přednášejícím za informace, které chovatelům přinesli. Děkujeme všem účastníkům, že přijeli. Jistě si odvezli mnoho nových poznatků. Snad si i trochu odpočinuli od každodenních starostí a bylo všem příjemné se setkat u skleničky dobrého moku.

A nezapomeňte si poznamenat termín příští konference: 5.-6. 11. 2020

Ing. Jiří Huml

Fotografie: Ing. Jiří Huml

■ OCENĚNÍ NA 22. MEZINÁRODNÍ KONFERENCI CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ - KOUTY 2019

Předsednictvo Svazu chovatelů ovcí a koz z. s. spolu se Spolkovou radou rozhodlo u příležitosti konání 22. mezinárodní konference chovatelů ovcí a koz - Kouty 2019 - ocenit osobnosti, které svou prací přispěly či přispívají k propagaci chovatelství ovcí a koz nebo oslavily významné životní jubileum. Ocenění byli:

pan Josef Vacík, pan Jan Macků, pan Josef Rosa, pan Jiří Kaiser, ing. Vít Mareš, ing. Jaroslav Adam, ing. Anna Sýkorová, ing. Eva Roubínková, MVDr. Jaroslav Dražan, prof. MVDr. Vlasta Svobodová, CSC., MVDr. Soňa Šlosárková, Ph.D., ing. Igor Nemčok, předseda Zvazu chovatelů ovcí a koz SR, pan Johann Perner, předseda Hornorakouského svazu chovatelů ovcí.

Ocenění předávali ing. Vít Mareš, předseda, ing. Tomáš Klíma a ing. Martin Hošek, místopředsedové. Oceněným srdečně gratulujeme a do dalších let přejeme pevné zdraví a mnoho pracovních úspěchů.

■ TESTACE VÝKRMNOSTI A JATEČNÉ HODNOTY OVCÍ

V roce 2018 byly provedeny testace výkrmnosti a jatečné hodnoty u 10 testáčnických skupin ve čtyřech chovech. Bylo testováno jednak čistokrevné potomstvo beranů kombinovaných plemen ovcí s převahou masné užitkovosti (zwardbles, merinolandschaf a romney) a dále byly vyhodnoceny výsledky křížení původních valašských ovcí s berany plemen merinolandschaf (plodná linie Plim) a texel.

Po každém z vyhodnocovaných otců byla vybrána skupina šesti potomků, u kterých byly provedeny jatečné rozbory s důrazem na stanovení jatečné výtěžnosti, podílu ledvinového loje, podílu kýty, podílu libového masa v kýtě a plochy kotlety na řezu za posledním žebrem. Dále proběhlo hodnocení zmasilosti a protučnosti jatečně upravených trupů (JUT) podle metodiky SEUROP.

Tři testáčnické skupiny plemene zwardbles pocházely z chovu Ing. Martina Hoška po beranech linií Zbyšek, Ztepl a Zoubek. U těchto skupin byl zaznamenán velmi intenzivní růst, díky kterému bylo možno dosáhnout ve věku kolem 130 dnů

■ DISKUSE K AKTUÁLNÍM OTÁZKÁM O VLČÍ PROBLEMATICE

Diskusi k aktuálním otázkám o vlčí problematice moderoval předseda Svazu. Chovatelé reagovali na přednesená vystoupení a snažili se získat odpovědi na otázky týkající se dalšího vývoje této tíživé situace. Na většinu jejich otázek odpovídala Ing. Hana Heinzlová a RNDr. Jindřiška Jelínková, Ph.D. Na většinu otázek jsme dostávali odpovědi v duchu - musíme dodržovat stávající zákon, tedy nadále pokračovat s absolutní ochranou vlka, na to, jaký bude další vývoj, nejsme schopni odpovědět, nemáme odpovídající monitoring výskytu vlka, proto se nemůžeme bavit o stanovení jeho maximálního počtu, vymezení oblastí, kde by byl nadále chráněn a o případné regulaci početních stavů. Zástupci AOPK se snažili chovatelům vysvětlovat možnosti čerpání dotace z operačního programu ministerstva pro životní prostředí. Požadavky chovatelů však byly jednoznačné - pokud tady chce mít stát vlky, ať na svoje náklady a svými kapacitami zajistí bezpečnost obyvatel České republiky a jejich majetku, tedy i stád ovcí a koz.

průměrné jatečné hmotnosti přesahující 40 kg a u linie Ztepl dokonce skoro 50 kg. To se odrazilo v průměrné hmotnosti JUT (17,7-23,1 kg). Rovněž průměrné jatečné výtěžnosti byly u těchto skupin mimořádně vysoké (46,3-50,6 %), a to při zachování velmi nízké průměrné protučnosti JUT (2,17-2,5 bodů SEUROP) a podílu ledvinového loje (0,3-0,52 %). Výsledky jatečných rozborů ukazují na vynikající potenciál plemene zwardbles pro masnou užitkovost. Výraznější rozdíly mezi skupinami po jednotlivých otcích byly zjištěny v růstové intenzitě, kdy potomstvo po beranovi Zbyšek dosáhlo v průměru 273 g denního přírůstku, zatímco ve skupinách potomstva po beranech linií Ztepl a Zoubek dosahoval tento ukazatel hodnot kolem 350 g/den.

Rovněž u plemene merinolandschaf, které bylo testováno v chovu Ing. Vladislava Vítka, byla intenzita růstu jehňat na slušné úrovni kolem 250 g/den, tím spíše, že v tomto případě byla dosažena prakticky na zimní krmné dávce. I v tomto případě se zvířata vyznačovala vynikající průměrnou jatečnou výtěžností (47,3-48,1 %). Podíl libového masa v kýtě byl pak o něco nižší (71,3-72,3 %).

Dvě testáčnické skupiny plemene romney po beranech linií Sudaley a Kras z chovu Ing. Pavla Šeligy byly vykrmovány

do trochu vyššího věku kolem 150 dní, přičemž z porovnání přírůstků do 100 dní věku a po celou dobu výkrmu je patrné, že se intenzita růstu jehňat postupně snižovala s rostoucím věkem a postupující pastevní sezonou. Jatečná výtěžnost byla u obou skupin na velmi slušné úrovni (45,6–46,1 %) zejména vezmeme-li v potaz větší ovlnění u tohoto plemene.

V chovu Ing. Michala Milerského byly porovnány charakteristiky výkrmnosti a jatečné hodnoty čistokrevných jehňat valašské ovce s kříženci po beranech merinolandschaf a texel. Převaha kříženců se projevila už v růstové intenzitě, a to i extenzivních podmínkách pastvy v horské oblasti. Ještě výraznější byl však

dopad křížení na většinu ukazatelů jatečné hodnoty. Křížení s merinolandschafem a zejména texlem vedlo k výraznému zlepšení hodnocení zmasilosti JUT a zlepšení jatečné výtěžnosti, podílu libového masa v kýtě a plochy kotlety. Parametry protučnělosti pak byly srovnatelné. Tyto výsledky ukazují, jaký efekt na zvýšení produkce masa u ovcí může mít užitkové křížení, které u nás je využíváno pouze v omezené míře.

Ing. Michal Milerski, Ph.D.
Ing. Martin Hošek, Ph.D.

Výsledky testace výkrmnosti a jatečné hodnoty v roce 2018

Plemeno	Chovatel	U.č. berana	Linie	Věk při porážce		Porážková hmotnost	Denní přírůstek od narození	Hmotnost JUT	Jatečná výtěžnost	Hodnocení zmasilosti SEUROP	Hodnocení protučnělosti SEUROP	Podíl ledvinového loje	Podíl kýtý	Podíl libového masa v kýtě	Plocha kotlety
				dny	kg										
ZW100	M. Hošek	CZ64126 061	Zbyšek ZBS-0028	prům.	134,17	40,10	272,9	17,68	46,31	3,50	2,17	0,30	34,46	75,51	15,49
				sm.odch	0,90	2,56	20,6	1,84	2,25	0,50	0,37	0,09	1,72	1,31	1,72
ZW100	M. Hošek	CZ50516 061	Ztepl ZTE-0002	prům.	132,50	49,93	350,4	23,08	48,72	4,50	2,50	0,52	34,15	75,66	18,53
				sm.odch	2,22	3,59	25,4	1,74	2,85	0,50	0,76	0,24	0,51	1,35	1,64
ZW100	M. Hošek	CZ50503 061	Zoubek ZOU-0075	prům.	127,00	47,70	348,0	22,97	50,59	4,00	2,17	0,43	34,15	75,86	18,55
				sm.odch	2,94	5	38,1	2,82	1,30	0,00	0,37	0,17	1,01	2,37	0,91
ML100	V. Vítek	CZ37103 062	Virtemberg VIR-0028	prům.	123,00	32,20	233,9	14,48	47,31	3,10	3,0	0,40	34,31	71,27	11,08
				sm.odch	4,05	2,74	26,6	1,45	1,79	0,20	0,32	0,11	0,82	1,35	1,21
ML100	V. Vítek	CZ37105 062	Hohenheim	prům.	120,83	34,62	253,8	16,03	48,13	3,00	2,92	0,72	33,56	72,26	12,28
				sm.odch	12,29	8,21	46,7	4,54	3,59	0,58	0,61	0,32	2,56	0,38	1,49
K100	P. Šeliga	CZ75076 072	Sudaley SUD-0088	prům.	147,83	35,45	216,6	15,38	45,63	3,00	3,67	0,81	32,81	73,50	10,67
				sm.odch	4,88	2,49	21,7	1,50	2,22	0,58	0,47	0,16	1,07	1,49	0,51
K100	P. Šeliga	CZ75006 072	Kras KRA-0013	prům.	152,00	38,25	228,6	16,73	46,05	4,00	4,00	0,88	33,36	73,72	12,06
				sm.odch	2,65	1,14	5,7	0,93	2,15	0,58	0,00	0,06	0,88	0,98	0,52
V100	M. Milerski	CZ77808 072	Beskyd BES-0004	prům.	162,33	27,28	147,00	10,73	41,43	1,67	3,00	1,46	30,30	69,75	8,35
				sm.odch	7,93	1,72	15,1	0,72	1,63	0,47	1,00	0,63	0,90	2,03	1,20
V50ML50	M. Milerski	CZ37122 062	Hohenheim HOH-0010	prům.	157,83	31,16	175,4	12,92	43,39	2,67	2,83	1,20	31,43	72,24	10,74
				sm.odch	5,11	3,35	21,8	2,24	3,40	0,47	0,90	0,85	1,02	2,14	1,67
V50T50	M. Milerski	CZ63465 081	Tintin TII-0061	prům.	170,67	35,65	188,3	15,20	44,81	3,33	3,33	1,23	31,47	75,08	12,22
				sm.odch	5,31	1,63	6,70	1,38	2,47	0,75	0,47	0,34	0,69	2,21	2,14

CELOSTÁTNÍ VÝSTAVA NÁŠ CHOV 2019 V LYSÉ NAD LABEM

V tradičním termínu prvního říjnového týdne se konal čtyřicetý ročník výstavy *Náš chov a Zemědělec*. Hlavním lákadlem výstavy byla celostátní výstava ovcí a koz, kterou zajistil náš Svaz. Během výstavy jsme se prezentovali čtyřmi národními šampionáty a ukázkovou expozicí plemen ovcí a koz. V rámci expozice se ve čtvrtek konal Národní šampionát holandských zakrslých koz, který si organizoval chovatelství klub tohoto plemene. V sobotu se konaly dva národní šampionáty, které uspořádali členové Klubu chovatelů romanovských ovcí a Klubu chovatelů ovcí clun forest. V neděli si Klub chovatelů anglonubijských koz uspořádal svůj Národní šampionát anglonubijských koz.

Naši chovatelé představili 18 plemen ovcí a 8 plemen koz. Vystaveno bylo 234 kusů ovcí a 84 kusů koz, což znamenalo, že naše expozice byla co do počtu zvířat nejpočetnější na výstavě. Masná plemena ovcí zastupovala plemena: charollais, suffolk, texel, oxford down a berrichone du Cher. Kombinovaná plemena ovcí byla reprezentována plemeny: clun forest, merinolandschaf, bílá alpská, zwartbles, jurská, kerry hill a našimi národními plemeny šumavkou a valaškou. Plodná plemena zastupovala ovce romanovská, málopočetná a zájmová plemena ovcí zastupovala ovce vřesová, kamerunská, ouessantská a walliserská černonosá.

Nejlepší kolekce ovcí na výstavě *Náš chov 2019*, ovce walliserské černonosé chovatele Semira Henycha z Milovic

Třetí nejlepší kolekce ovcí na výstavě *Náš chov 2019*, valašky ze Stránského z.s. manželů Křenkových

Nejlepší kolekce koz na výstavě *Náš chov 2019*, walliserské kozy chovatelky ing. Mileny Krejzové s manželem

Druhá nejlepší kolekce koz na výstavě *Náš chov 2019*, kozy anglonubijské chovatelky Heleny Korecké ze Živonína

Dojená plemena koz zastupovala tři plemena – obě naše národní plemena koz, a to hnědá krátkosrstá a bílá krátkosrstá koza, a anglické dojné plemeno – koza anglonubijská. Masná plemena koz zastupovaly kozy burské, srstnatá plemena kozy kašmírové a mohérové.

Málopočetná plemena koz zastupovaly kozy zakrslé holandského typu a kozy walliserské.

Vrcholem prvního dne výstavy bylo uspořádání II. Národního šampionátu chovatelů zakrslých holandských koz včetně elitního nákupního trhu kozlíků a dvou elitních nákupních trhů, a to beranů plemene zwartbles a ouessantská ovce.

Národního šampionátu zakrslých holandských koz se zúčastnili 4 chovatelé, kteří vystavili 16 kozlíků (ročník 2019) a 16 koz různého věku. Hlavním bonitérem šampionátu byl Ing. Richard Konrád. Kozlíci byli hodnoceni v těchto třídách – 5x ER, 6x EA, 2x EB a 2x IA. Šampionem ENT kozlíků se stal kozel č. 9552/059 linie CHARLIE z chovu paní Barbory Slezákové Thielové ze Žamberka. Na druhém místě skončil kozel č. 15514/067 linie SIRE chovatelky MVDr. Silvie Dopitové z Libice nad Doubravou, třetí skončil kozel č. 16700/067 linie BARTHO také z chovu paní MVDr. Dopitové.

Druhou kategorií byla kategorie kozička (ročník 2019). Vystaveno bylo 6 zvířat. Šampionkou se stala kozička č. 14147/959 linie ZORRO jménem Cáčorka Barbory Slezákové Thielové.

V kategorii – starší koza (ročník 2017 a starší) zvítězila a šampionkou se stala koza č. 11226/ 948 Hanička, linie OTIS z chovu Barbory Slezákové Thielové ze Žamberka. Poslední kategorií

Šampionka 2. ročníku šampionátu zakrslých holandských koz, kategorie kůzle (menší podíl krve ZH), kozička linie FIRE, chovatelky MVDr. Silvie Dopitové

Šampioni výstavy 2. ročníku šampionátu zakrslých holandských koz, chovatelky Barbory Slezákové Thielové s manželem

Druhý vicešampion elitního trhu ouessantských ovcí, linie UTOPIAS DIESEL, chovatele Pavla Růžičky z Chotěboře

Nejlepší beran výstavy Náš chov 2019, valaška chovatele ing. Jana Vejčíka z Dlouhé Stropnice

byla kategorie kůzle s nižším podílem krve než 93,5 % (ročník 2019), kde se šampionkou stala kozička č. 17081/967, linie SIRE chovatelky MVDr. Silvie Dopitové z Libice nad Doubravou. Celý šampionát byl chovateli velmi dobře připraven po organizační stránce a hlavně je nutné konstatovat, že byla vystavena velmi pěkná zvířata, která odpovídala standardu plemene a hlavně byla výborně připravena na předvádění.

Beranů plemene zwartbles bylo předvedeno 10 kusů, linií Zbyslav, Zbyšek, Záblesk a Ztepl, od pěti chovatelů. Hodnotitelem byl určen Ing. Richard Konrád. Berani byli klasifikováni v těchto třídách: 1x ER, 6x EA, 3x EB. Šampionem elitního trhu se stal beran č. 30661/034 linie ZBYSLAV, CPH 82,99 (23 %), výsledná třída EA chovatelky Marie Schickerové z Nových Hradů. Na druhém místě skončil beran č. 78802/061 linie ZBYŠEK, CPH 97,85 (13 %), výsledná třída ER z chovu Ing. Martina Hoška z Mohelna, na třetím místě skončil beran 00098/024 linie ZBYSLAV, CPH 32,71 (72 %), výsledná třída EB z Farmy Nezbedovi s.r.o. Kropáčova Vrutice. Hodnocení berani byli velmi dobře osvalení, většího tělesného rámce

Šampion trhu beranů masných a kombinovaných plemen, texel chovatele Lukáše Neugebauera ze Žampachu

NW Marlon z chovu Martina Neuwirtha, Šampion třídy 2B dorost - kozli 5-12 měsíců a vítěz divácké ceny Sympaták výstavy

Marwin z Medového údolí, chov Heleny Korecké, Šampion třídy 3B, mladí - kozli 1-2 roky

Florianka z Modletic, chov Ivany Pokorné, Šampion třídy 4A dospělí - kozy 2-5 let

Nusselka z Modletic, chov Ivany Pokorné, Šampion třídy 2A dorost - kozy 5-12 měsíců

NW Beruška z chovu Martina Neuwirtha, res. Šampion třídy 4A dospělí - kozy 2-5 let

Nejlepší ovce výstavy Náš chov 2019, charollais Františka Dlabala z Hradce

Šampion elitního trhu plemene zwartbles, linie ZBYSLAV, chovatelky Marie Schickerové z Nových Hradů

Nejlepší kozel výstavy Náš chov 2019, koza zakrslá holandská chovatele Petra Kříže ze Sedlčan

s dobře utvářenými končetinami a spěnkami, barevné znaky odpovídaly plemennému standardu.

Ouessantských beranů bylo předvedeno 8 kusů. Šampionem se stal beran č. 66573/042 linie MICHEL, který získal maximální počet 100 bodů (ER) za celkové hodnocení a předvedl ho Vítězslav Havlas z Rumburka. Na druhém místě skončil beran č. 81481/081 linie ELMAR, hodnocen také 100 body, kterého předvedla Jitka Latečková z Dětmarovic, třetí byl beran č. 70769/061 linie UTOPIAS DIESEL, hodnocen 96 body z chovu Pavla Růžičky z Chotěboře.

Berany hodnotil Ing. Martin Hošek. Všichni berani odpovídali plemennému standardu, byli dobře osvalení a měli velmi pěkně utvářené rohy. Dva berani měli zbarvení vlny hnědé, jeden byl bílý, ostatní byli zbarvení černě.

Na závěr čtvrtěčního dopoledne se konala ještě aukce beranů masných a kombinovaných plemen ovcí. Oklasifikováno bylo 22 beranů z 27 přihlášených. Šampionem tohoto trhu byl vyhodnocen beran plemene texel č. 77110/053 linie TERNQ, CPH 176,78 (17 %), kterého předvedl Lukáš Neugebauer ze Žamberka.

Vyhodnocením nejlepších kolekcí a jednotlivých zvířat na výstavě byl pověřen předseda Rady PKO a druhý místopředseda Svazu Ing. Martin Hošek. Jeho úkol byl velmi těžký, protože všechna vystavená zvířata byla typickými zástupci svých plemen a byla velmi dobře připravena na výstavu. Po náročném výběru vyhodnotil jako nejlepší kolekci ovcí vystavenou na výstavě Náš chov 2019 kolekci ovcí walliserských chovatele Semira Henycha z Milovic, jako druhá nejlepší kolekce byla

Šampion elitního trhu ouessantských ovcí, beran linie MICHEL, chovatele Vítězslava Havlase z Rumburku

Plemenný beran z kolekce kamerunských ovcí (2. nejlepší kolekce ovcí výstavy Náš chov 2019) chovatele Petra Kříže

Šampion elitního trhu zakrslých holandských koz, linie CHARLIE, chovatelky Barbory Slezákové Thielové ze Žampachu

První vícešampion elitního trhu ouessantských ovcí, linie ELMAR, chovatelky Jitky Latečkové Foniokové z Dětmarovic

Šampionka 2. ročníku šampionátu zakrslých holandských koz, kategorie kůzle, jménem Cáčorka chovatelky Barbory Slezákové Thielové ze Žampachu

vyhodnocena kolekce ovcí plemene ovce kamerunská Petra Kříže ze Sedlčan, třetí byla vyhodnocená kolekce ovcí plemene valaška, kterou vystavila společnost Stránské z.s. z Břidličné.

Šampióny výstavy se stali beran plemene valaška Ing. Jana Vejčíka z Dlouhé Stropnice a bahnice plemene charollais, kterou předvedl František Dlabal z Hradce u Kostelce nad Černými lesy.

Nejlepší kolekci koz byla vyhodnocena kolekce koz walliser-ských Ing. Mileny Krejzové z farmy Nový Dvůr u České Lípy, druhou nejlepší kolekci se stala kolekce koz anglonubijských Heleny Korecké z Živonína u Mělníka. Šampióny se stali zakrslý holandský kozel Petra Kříže ze Sedlčan a koza hnědá krátko-srstá Ing. Mileny Krejzové ze Sosnové.

Druhý a třetí den výstavy probíhaly Národní šampionáty Klubu chovatelů romanovských ovcí a Klubu chovatelů ovcí clun forest včetně jejich ENT na plemenné berany (články jsou na jiném místě Zpravodaje).

V neděli se konal III. Národní šampionát anglonubijských koz, včetně elitního nákupního trhu kozlíků, kterého se zúčastnilo 9 chovatelů tohoto plemene, kteří předvedli 28 zvířat.

Šampionát byl zahájen hodnocením plemenných kozlíků (ENT). Hodnocením byl pověřen Ing. Richard Konrád, který ohodnotil 7 kozlů ve třídách 5x EA, 2x EB. Šampionem se stal kozlík 7731 058 linie DRAGON chovatele Martina Neuwirtha z Pěčína.

Poté následoval vlastní šampionát dle vypsání soutěžních kategorií. Hodnocením zvířat byla pověřena tříčlenná komise ve složení Ing. Richard Konrád, Ing. Ladislav Strnad a Ing. Petra Sedláková (poradce pro výživu hospodářských zvířat). Zvířata se hodnotila v každé kategorii pohromadě a vyřazovacím způsobem byli vybráni šampióni a vicešampióni.

Šampionka 2. ročníku šampionátu zakrslých holandských koz, kategorie starší koza, jménem Hanička, chovatelky Barbory Slezákové Thielové ze Žampachu

Tiara z Modletic, chov Ivany Pokorné, res. Šampion třídy 3A mladí - kozy - 1-2 roky

NW Paganka z chovu Martina Neuwirtha, res. Šampion třídy 2A dorost - kozy 5-12 měsíců

Jasmína z Medového údolí, chov Heleny Korecké, Šampion třídy 3A mladí - kozy 1-2 roky

Hammer Captain z chovu Lenky Hlinkové, res. Šampion třídy 2B dorost - kozli 5-12 měsíců

Hensi Monet, majitelka Ivana Pokorná, Vítěz výstavy 2019 za kozly a vítěz divácké ceny Premiant výstavy

Hammer Jane z chovu Lenky Hlinkové, Vítěz výstavy 2019 za kozy

V první kategorii - dorost (kúzлата ve věku 5-12 měsíců stáří) se šampionem stala kozička č. 18618/937 Nusselka z Modletic z chovu Ivany Pokorné z Modletic. Druhá skončila kozička 12530/958 Paganka z chovu Martina Neuwirtha z Pěčína.

Druhou kategorií byly kozičky (věk 12-24 měsíců stáří). Tuto kategorii vyhrála kozička č. 21506/927 Jasmína z Medového údolí Heleny Korecké ze Živonína, druhá skončila kozička č. 16242 937 Tiara z Modletic Ivany Pokorné.

Kategorii kozlíků (5-12 měsíců) vyhrál kozlík 7731/058 Marlon z chovu Martina Neuwirtha (stejně jako ENT kozlíků), druhý skončil kozlík 12437/037 Hammer Captain Ing. Lenky Hlinkové z farmy Hamr.

Kategorii kozy (2-5 let stáří) vyhrála koza č. 13599/937 Floriánka z Modletic Ivany Pokorné, druhá skončila koza 10921/958 Beruška z chovu Martina Neuwirtha.

Kategorii kozlů (1-2 roky věku) vyhrál kozel č. 14167/027 Marwin z Medového údolí Heleny Korecké.

Vítězem kategorie kozy (nad 6 let stáří) se stala koza č. 14906/927 Hammer Jane chovatelky Ing. Lenky Hlinkové.

Vítězným kozlem (2-5 let stáří) se stal kozel 8169/087 Hensi Monet z chovu Ivany Pokorné.

Celkovou vítězkou III. Šampionátu anglonubijských koz se stala koza Hammer Jane narozená 28. 2. 2013. Koza má za sebou šest okozlení (12 kůzlat, plodnost 200 %, odchov 200 %), uzavřených 6 laktací. Nejlepší laktaci dosáhla v roce 2016 - 1061 kg mléka, 4,72 % tuk, 4,18 % bílkovina = vydojená třída ER. Komise vyzdvihla u tohoto zvířete dokonalý exteriér a výživný stav, přestože se jedná již o šestileté zvíře. Majitelkou je Ing. Lenka Hlinková z farmy Hamr.

Celý šampionát se velmi zdařil, návštěvníci mohli vidět velmi pěkná zvířata tohoto dojného plemene koz. Je potřeba také pochválit všechny chovatele, kteří měli své miláčky na výstavu výborně připravené a poděkovat vedení klubu za vzorně připravený šampionát.

Na stánku Svazu byl po celou dobu výstavy velmi čilý ruch. Byli jsme poctěni návštěvou pana místopředsedy zemědělského výboru Parlamentu ČR Ing. Pavla Kováčika, ministra zemědělství Ing. Miroslava Tomana, CSc. a dalších významných státních činitelů. Návštěvníci mohli zakoupit odborné publikace na téma chovu ovcí a koz, mohli získat řadu propagačních letáků a hlavně odborné rady. Stánek byl zpestřen ochutnávkou a možností zakoupení kozích a ovčích výrobků z farmy manželů Pulíčkových z Pěčína u Jablonce nad Nisou. Na venkovním stánku byla možnost ochutnat naší specialitu - balkánský jehněčí kotlík, který připravila společnost Oveko, a.s. pod odborným dohledem Jana Macků.

Po všechny dny výstavy měli návštěvníci také možnost seznámit se s technikami spřádání a zpracování ovčí vlny, kterou předváděly Vlastimila Pulcová, Lada Teichmanová a Vladimíra Křenková.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem chovatelům za pomoc při organizování této výstavy, protože to byla největší výstava ovcí a koz, kterou náš Svaz v letošním roce pořádal. O tom, že se výstava podařila, svědčí fakt, že po celou dobu výstavy byla naše hala stále zaplněná návštěvníky a na našem stánku se vystřídalo mnoho zájemců o chov ovcí a koz.

Ing. Richard Konrád
Svaz chovatelů ovcí a koz z.s.

Fotografie: Michaela Kvisová, Vendula Voračková

VII. NÁRODNÍ ŠAMPIONÁT ROMANOVSKÝCH OVCÍ 2019

Rok utekl jako voda a je zde opět šampionát romanovských ovcí, již tradičně pořádaný při celostátní výstavě Náš chov 2019 v Lysé nad Labem. Tato akce se uskutečnila v režii Klubu chovatelů romanovských ovcí v sobotu, dne 5. října 2019.

V předvečer této akce proběhl Elitní nákupní trh – bonitace mladých romanovských beranů. Hodnotitelem byl tradičně předseda SCHOK Ing. Vít Mareš. Klasifikováno bylo 41 beránek ve věku 5–10 měsíců. Všichni beránci byli velmi precizně nejen ohodnoceni a zařazeni do výsledných tříd, ale byl jim i vypracován podrobný lineární popis.

Klub chovatelů romanovských ovcí již několik let prosazuje, aby se lineární popis všech beranů, kteří jsou zařazováni do chovu, evidoval. Je dle nás přínosné, když tento popis je chovatelům v přehledné a snadno dohledatelné formě k dispozici. Data podrobného lineárního popisu z Elitního nákupního trhu, kam se soustředí více než 75 % beranů vyprodukovaných chovateli v daném roce, se v statisticky využitelné formě shromažďují již několik let, bohužel zatím pravděpodobně pouze v archivu Klubu. Chovatelé romanovských ovcí mají tato data k dispozici na klubových webových stránkách.

Pohár vítěze Elitního nákupního trhu Lysá 2019 si odnesl beran Paradise Spartacus, CZ81362053, nar. 19. 3. 2019, linie Rosen, chovatelky Michaely Kvisové z Částkova – Žumberku.

V sobotu, dne 5. října 2019, stejně jako předešlé roky, proběhl Národní šampionát romanovských ovcí souběžně s Národním šampionátem ovcí plemene clun forest.

Na VII. Národní šampionát romanovských ovcí se přihlásilo celkem 41 mladých beranů ve věku 5–12 měsíců a jako vždy byli nejpočetnější kategorií dne. Hodnotitelem mladých beranů byl v letošním roce předseda SCHOK Ing. Vít Mareš. Předvádění beránek se ujali studenti SZeŠ Poděbrady a děti zúčastněných chovatelů.

Národním šampionem mladých romanovských beranů 2019 byl ve velmi silné konkurenci vybrán beran 96465 021 ProVes Boris, nar. 18. 3. 2019, linie Ruslan. Boris je jednoduše beranem bez chyb. Je to narostlý beran, v optimálním plemenném typu a se skvělým pigmentem. Nejvýraznější na něm je ale celková harmonie tělesné stavby a styl. Jak se sluší na národního šampiona, Boris má bez chyb i hřbetní linii a končetiny.

Národním vicešampionem v téže kategorii 17712 024 ProVes Brit, nar. 8. 4. 2019, linie Relik. Tento syn národní šampionky ProVes Helgy svoji matku nezapře. Výrazné šířky, pevný hřbet, skvělé končetiny a nízké těžiště – to jeho i jeho matku spojuje. Třetí místo obsadil 17715 024, ProVes Boston, nar. 11. 4. 2019, linie Roland.

Všichni beráni pocházejí z jednoho chovu, pana Josefa Šlejtra z Kozohlod.

Druhou kategorií Národního šampionátu byla skupina starších beranů ve věku nad 12 měsíců. Letos se šampionátu zúčastnilo osm dospělých plemenků s již přiděleným státním registrem. Hodnocení se ujal bývalý předseda Klubu pan Petr Zajíček. Na první pohled málo početná skupina beranů, ale přesto určitě vítěze nebylo snadné. Předvedení plemenčí byli různého stáří a různé délky vlny, což hodnotiteli jeho rozhodování výrazně znesnadňovalo.

Účastníci Národního šampionátu romanovských ovcí

Národní šampionát romanovských jehnic - 1. místo Paradise Kate, 2. místo Paradise Peggy, 3. místo Paradise Mája, chovatelka a majitelka paní Michaela Kvisová, Ranč beraní ráj

Šampion ENT romanovských beranů 2019, Paradise Spartacus, CZ81362053, nar. 19. 3. 2019, linie Rosen, chovatel a majitel Michaela Kvisová

Titul národního šampiona v kategorii starších romanovských beranů si zcela zaslouženě odnesl teprve roční Paradise Lucky Luke CZ78200053, linie Relik, z chovu a v majetku paní Michaely Kvisové. Tento relativně mladý beran je synem národního šampiona z roku 2017 Vikinga. Lucky Luke je rámcovým beranem s dobře vyjádřeným plemenným typem a bezchybným postojem končetin. Národním vicešampionem se stal beran CZ93053032 linie Rosen z chovu pana Jiřího Denka a v majetku pana Jiřího Šedivého, který na první pohled zaujme vynikajícím pohlavním výrazem. Jde o berana, který je typickým představitelem plemene a nemá problémy ani s kapacitou, ani s utvářením končetin. Třetí místo obsadil beran 91618021 linie Rarach z chovu a majetku Mirka Vjatera.

Následující kategorií byly romanovské jehnice do 12 měsíců věku. Výborně obsazenou soutěž, které se zúčastnilo 31 jehnic, hodnotil dlouholetý chovatel pan Josef Šlejtr. Většina jehnic byla na výstavu chovateli skvěle připravená.

Po nesnadné práci hodnotitele byla po čtyřech základních a jednom finálovém kole vybrána Národní šampionkou romanovské jehnice 2019 Paradise Kate, CZ95215953, nar. 30. 3. 2019 z paterčat, dcera Národní šampionky bahnice s jehňaty Paradise Kathariny. Národní vítězka v kategorii romanovských jehnic předvedla zajímavé spojení ranosti, mladosti a ušlechtilosti. Paradise Kate je na svůj věk jehnicí většího rámce, přesto však bez jakýchkoli náznaků hrubosti. Jde o plemenci na vyšší noze s vynikající pevností hřbetní linie a naprosto korektním utvářením končetin.

Chovatelé z Klubu romanovských ovcí, účastníci Národního šampionátu 2019

Národní šampion mladý romanovský beran 2019, 96465 021 ProVes Boris, nar. 18. 3. 2019, linie Ruslan, chovatel a majitel Josef Šlejtr

Národní vícešampion mladý romanovský beran 2019, 17712 024 ProVes Brit, nar. 8. 4. 2019, linie Relik, chovatel a majitel Josef Šlejtr

Národní šampionát starší beran romanovské ovce 2019
3. místo - 91618 021, nar. 24. 3. 2016, linie Rarach,
chovatel a majitel Mirek Vjater

Národní vicešampionkou v těžé kategorii se stala Paradise Peggy, CZ91334 953, nar. 18. 3. 2019. Vicešampionka Paradise Peggy vyniká prostorným hrudníkem a výborným postojem končetin zezadu. Skvělým vývinem, tělesnou stavbou a výbornou vlnou se vyznačovala i třetí v pořadí mezi jehnicemi, Paradise Maja, CZ91328953, nar. 18. 3. 2019. Všechny jehnice jsou z chovu a majetku paní Michaely Kvisové, Ranč beraní ráj.

Poslední kategorií šampionátu byly plemence nad 12 měsíců věku. I tato poslední skupina Národního šampionátu byla špičkově obsazena, a to 25 plemenicemi. Hodnotitelem této poslední skupiny byla předsedkyně Klubu, paní Michaela Kvisová. V předváděcí se sešly plemence od jednoho do šesti let stáří. Práce posuzovatele tedy nebyla ani zde jednoduchá.

Šampionkou byla vyhlášena čtyřletá plemence ProVes Helga, CZ93747 921, z chovu ing. Josefa Šlejtra. Zvítězila především díky mimořádné harmonii tělesné stavby a pevnosti

Studenti SZEŠ Poděbrady, úžasní pomocníci, bez nich by to nešlo

Národní šampionka romanovská plemence, 93747 921 ProVes Helga, nar. 10. 4. 2015, chovatel a majitel Josef Šlejtr

Národní vicešampionka romanovská bahnice 2019, 88820 932 nar. 1. 3. 2014, chovatel a majitel Jiří Denk

Národní vicešampion starší beran romanovské ovce 2019, 93053 032, nar. 18. 2. 2017, linie Rosen, chovatel Jiří Denk, majitel Jiří Šedivý

končetin. Fantastická ProVes Helga je i plemenicí s výbornými šířkovými rozměry v hrudníku i v zádi. Tato bahnice se stala Národní šampionkou již podruhé, stala se tak poprvé v historii double šampionem.

Vicešampionkou se stala plemence CZ88820932 z chovu Jiřího Denka, která byla jednoznačně nejvyvinutější a nejkapacitnější bahnicí dne. Na vítězku však přece jen nestačila postojem končetin. Třetí místo obsadila teprve rok stará plemence ProVes Oseva, 16682924, z chovu ing. Josefa Šlejtra, která v loňském roce byla Národní šampionkou jehnic. Její postoj končetin již nebyl tak korektní jako v loňském roce, a tak na absolutní špičku nedosáhla, přestože jde o plemenci s dokonalou vlnou a velmi solidní tělesnou kapacitou.

Celkově se letošního Národního šampionátu romanovských ovcí zúčastnilo fantastických 105 romanovských ovcí od 13 různých chovatelů. Většina vystavovaných zvířat byla opravdu typickými představiteli plemene, mladá zvířata byla velmi dobře odchovaná a na výstavu výborně připravená.

Jménem Klubu bych touto cestou ještě jednou rád poděkoval všem studentům SZEŠ Poděbrady (a nejen jim), kteří pod dobu konání šampionátu zvířata předváděli. Nesmíme

opomenout ani velké množství sponzorů, kteří věnovali hodnotné ceny pro majitele umístěných zvířat. Velké díky jistě patří i všem zainteresovaným chovatelům, rodinným příslušníkům, kamarádům, vedení SCHOKu i Výstaviště v Lysé, prostě všem, kteří se podíleli na zdárném průběhu VII. ročníku Národního šampionátu romanovských ovcí.

Je krásné vidět, jak kolektiv chovatelů romanovských ovcí dokáže uspořádat show v České republice nevídaných rozměrů, které navštěvují opakovaně i zahraniční zájemci o romanovské ovce. Těším se na viděnou v roce 2020

za výbor Klubu chovatelů romanovských ovcí
Jiří Turek

Fotografie: Michaela Kvisová, Miriam Neuwirthová

Národní šampion starší romanovský beran, Paradise Lucky Luke, CZ78200053, nar. 1.4. 2018, linie Relik, chovatel a majitel Michaela Kvisová

Národní vicešampionka romanovská jehnice, Paradise Peggy, CZ91334953, nar. 18. 3. 2019, chovatel a majitel Michaela Kvisová

Národní šampionka romanovská jehnice, Paradise Kate, nar. 30. 3. 2019 z paterčat, chovatel a majitel Michaela Kvisová

ProVes Britt, ProVes Boston, ProVes Boris, Národní šampion mladý beran 1.-3. místo, chovatel a majitel Josef Šlejtr

VI. NÁRODNÍ ŠAMPIONÁT OVCÍ CLUN FOREST

Na počátku října letošního roku se výstava Náš chov v Lysé nad Labem se stala opětovně místem konání tradičního Národního šampionátu ovcí plemene clun forest, tentokrát již šestým rokem. Opět měli všichni návštěvníci možnost shlédnout nejkvalitnější jedince tohoto líbivého a chovatelsky i produkčně vynikajícího plemene. Celkem se ve čtyřech kategoriích představilo téměř padesát jedinců z celé republiky.

Tradičně v pátek, den před konáním šampionátu, proběhl Elitní nákupní trh beranů. 26 přihlášených beránků znamenalo předvedení zástupců šesti linií, a sice Errol, Toorn, Joel, Hazman, Simon a Wewer. Titul šampiona ENT si převzala za svého berana linie Errol chovatelka paní Brichtová, titulem vícešampiona ENT potěšil svou chovatelku paní Kvisovou beran Paradise Joy linie Joel.

Sobota byla dnem napínavého vyřazovacího klání, ve všech kategoriích byla předvedena špičková zvířata. Opět se hodnocení ujal ing. Šlejtr a jeho úkol byl více než nesnadný. Chovatelé si jako obvykle dali záležet na výběru typických představitelů plemene, nepodcenili ani výstavní přípravu, takže na zvířata byla radost pohledět. Díky vydatné podpoře kolegů ze spolupřátelského Klubu romanovských ovcí a studentů zemědělské školy byla organizace i samotné předvedení výstavních jedinců velmi pěkné. Nelze než konstatovat, že i přes veselou forestí povahu a velký počet vystavovaných zvířat probíhalo hodnocení jako na drátkách.

Ocenění chovatelé Národního šampionátu clun forest

Národní šampionka bahnice – 1. a 3. místo – chovatel a majitel Petra Horáčková

Národní vicešampionka ročka – chovatel Helena Korecká, majitel Jana Holečková

Národní šampion mladý clun forest beran – 3. místo – chovatel a majitel Helena Korecká

Jako první nastoupili v nejobsazenější třídě mladí plemenní beránci. Ze čtyř základních skupin byli vyřazovacím systémem vybráni tři nejlepší. Titul šampiona a Nejkrásnějšího mladého berana clun forest 2019 si odnesl beránek linie Joel z chovu paní Kvisové Paradise Joy. Vícešampionem byl jmenován beránek linie Errol chovatelky paní Brichtové a třetí místo v této třídě patřilo beránkovi Sipo z Údolí linie Simon paní Korecké.

Další kategorií byly letošní jehničky, tou nejkrásnější s titulem šampionka se stala jehnice linie Errol z chovu paní Brichtové. Vícešampionkou jehnice linie Toorn a třetí místo získala jehnice linie Errol, obě z chovu pana Neuwirtha.

Mezi ročkami zvítězila zástupkyně chovu paní Horáčkové, nositelka linie Hazman. Druhé místo a titul vícešampionky patřily ročce linie Pixie z chovu paní Korecké Amále z Údolí, nyní v majetku paní Holečkové. A konečně třetí místo obsadila opět linie Hazman, pravá sestra vítězky této kategorie, také v chovu paní Horáčkové.

Výstavní maraton uzavřely tradičně zasloužilé matky v kategorii bahnice. Z jejich středu vzešla vítězka, nová Národní šampionka clun forest 2019, špičková pětiletá bahnice ve vynikající kondici linie Hazman, z chovu a v majetku paní Horáčkové. Druhé místo a titul vícešampionky patřilo dvouleté bahnici linie Errol z chovu a v majetku paní Brichtové a konečně třetí pozici zaujala taktéž dvouletá bahnice linie Hazman, polosestra vítězky, chovatel i majitel paní Horáčková.

Takže dobojováno, balonky a mávátka uklizeny... Nezbyvá, než se ještě jednou ohlédnout a hlavně poděkovat. Samozřejmě těm chovatelům, kteří svá zvířata připravili a přivezli. Organizátorům za perfektní průběh celého šampionátu - na tomto místě ještě jednou zejména kolegům z romanovského klubu, kteří nám forestákům vydatně pomohli s přiváděním

Ing. Šlejtr při hodnocení

a předváděním. Vyzdvihnout je třeba i naprosto profesionální a objektivní hodnotitelský výkon ing. Šlejtra. Ten – spolu s úctyhodným nasazením předvádějících studentů (nebo spíše studentek) – umožnil všem návštěvníkům získat představu o ideálním představiteli plemene clun forest, o nedostacích a přednostech jednotlivých zvířat a získat tak větší rozhled nejen v rámci tohoto konkrétního plemene.

Těší nás, že VI. Národní šampionát clun forest neunikl pozornosti návštěvníků výstavy, a doufáme, že ani budoucím chovatelům tohoto perspektivního plemene ovcí. Clun forest je natolik univerzální plemeno, že vyhoví jak chovatelům s preferencí masné užitkovosti (při pohledu do katalogu je jasné, že např. váhy beranů přesahující 40 kg ve 100 dnech nejsou výjimkou), tak i těm, kteří požadují dobrou mléčnost. Ať už jako základ kvalitního odchovu jehňat, tak i na produkci sýrů apod. V zahraničí jsou foresti využíváni k meziplemennému křížení

na produkci jatečných jehňat i jako dojných ovcí. Clun forest je také ideální plemeno pro začínající chovatele, zejména pro své vynikající mateřské vlastnosti, snadné porody, odolnost, zdraví a dlouhověkost.

Blahopřejeme tedy ještě jednou všem oceněným chovatelům, děkujeme všem, kteří se zúčastnili a aktivním členům klubu, kteří šampionát po organizační stránce připravili. A zároveň si dovoluujeme pozvat Vás všechny na VII. ročník Národního šampionátu ovcí plemene clun forest – za rok na shledanou v Lysé nad Labem se těší Klub chovatelů CF!

Helena Korecká

Fotografie: Michaela Kvisová, Miriam Neuwirthová

Národní šampion clun forest mladý beran – Paradise Joy, majitel a chovatel Michaela Kvisová

Národní šampionka clun forest jehnice – chovatel a majitel Petra Brichtová

Národní šampionát clun forest jehnice 3. místo – chovatel a majitel Martin Neuwirth

Národní vícešampionka clun forest ročka, majitel a chovatel Martin Neuwirth

Národní vicešampion mladý clun forest beran, chovatel a majitel Petra Brichtová

Národní vicešampionka clun forest bahnice - chovatel a majitel Petra Brichtová

Národní šampionka clun forest jehnice a národní vicešampionka clun forest bahnice - chovatel a majitel Petra Brichtová

Národní šampionka bahnice - chovatel a majitel Petra Horáčková

Produkty z vlny valašek

Produkty z masa valašek

ZPRÁVA ZE SLUŽEBNÍ CESTY DO BRUSELU DNE 5. 11. 2019

Dne 5. 11. 2019 jsem se zúčastnil jednání pracovní „ovčí skupiny“ v Bruselu.

Jednání bylo dlouhé a často jsem si kladl otázku, co nám jednotliví přednášející vlastně chtějí sdělit. Spousta z nich, ač zástupci farmářů sdružených v COPĚ, si osvojili umění mnoho mluvit a skoro nic neříct.

Jednání se týkalo těchto hlavních témat:

- 1) Chov ovcí a klimatická změna
 - 2) Situace v odbytu masa
 - 3) Předpokládaný vliv Brexitu na odbyt skopového
 - 4) Volný obchod se Zélandem a Austrálií
 - 5) Změna náhledu na velké predátory
- 1.) Je nesporné, že ovce jako všichni přežvýkavci produkují metan. Produkce však pochází z rostlin, které předtím skleníkový plyn (CO₂) navázaly do svých pletiv. Je otázka, jaká je tedy „prvotní produkce“ skleníkových plynů. Spalování fosilních paliv je tedy jednoznačně škodlivější. Je větším prvotním

valašských ovcí, jestli přihlásit valašskou ovci do soutěže o plemeno roku v rámci GEH, ale také, zda má budoucnost šlechtění ovcí na geneticky krátký ocas vzhledem k požadavkům „ochránců“ zvířat na zákaz kupírování. Kupírování ocasů valašských ovcí se však v Německu neprovádí. Z diskuze vyplynulo, že struktura i zájmy chovatelů valašských ovcí jsou v Německu velmi podobné jako u nás. Řada z nich je napojena na programy ochrany přírody a edukační či sociální projekty. Valašky jsou vysoce ceněny zejména chovateli, kteří se zaměřují na péči o krajinu. I ti, kteří chovají více plemen ovcí, vyzdvihují nenáročnost, chodivost a pastevní přizpůsobivost valašek, což umožňuje jejich využití pro údržbu chudých a špatně přístupných pastvin. O tom jsme se mohli přesvědčit následující den, kdy jsme navštívili chov paní Christel Simantke. Základní stádo bahnic jsme zastihli při výpasu ekologicky cenné lokality jalovcových strání s mělkými půdami na vápencovém podkladu. Ovce zde pomáhají bránit sukcesi lesa a uchovávat druhově bohaté suchomilné travní porosty. Skupina beranů je zase využívána pro pastvu v opuštěných třešňových sadech na stráních v okolí městečka Witzzenhausen, které bylo v minulosti vyhlášené právě produkcí třešní. Nicméně kvůli nárůstu ceny lidské práce potřebné pro sběr a vzhledem ke konkurenci hlavně z Turecka zde toto tradiční odvětví hospodaření zaniká a sady jsou tak k dispozici pro pastvu ovcí. Následující setkání německých chovatelů se bude konat 3.-5. října 2020 v městečku Ahlerstedt západně od Hamburku, neboť i tam jsou chovány valašské ovce. Program má být tentokrát zaměřen zejména na problematiku vlny a jejího zpracování, možnosti zlepšení marketingu produktů valašských ovcí, prezentaci historie chovu valašských ovcí v Německu od roku 1986 a výměnu plemenného materiálu.

Ing. Michal Milerski, Ph.D.
VÚŽV v.v.i. Uhřetěves
s podporou R00718

producentem. Půda trvalých travních porostů také váže velké množství CO₂, na rozdíl od orné půdy. Pastevní chov všech přežvýkavců zcela jistě není hlavním producentem skleníkových plynů. Přece jenom jíst se bude i v budoucnu, a to i ovčí maso. O zbytečné přepravě napříč kontinenty i kolem celé Země je asi darmo polemizovat.

■ 2.) Konzumace a tím i odbyt ovčího masa v Evropě trvale klesá. Mladá generace neshledává ovčí produkty jako atraktivní. Nebýt muslimů, kterým Alláh nedovolí změnit dietu ani náboženství, by byl pokles daleko razantnější. Některé kategorie, např. brakové ovce, konzumují ponejvíce jen oni. Zanedbatelná není ani cena – jehněčí je jedno z nejdražších mas na trhu. Dříve pomáhala chovatelům cena vlny, která je dnes spíše odpadem. Ačkoli se všichni zaklínají obnovitelnými zdroji, což vlna nepochybně je.

■ 3.) Vliv Brexitu lze jen odhadnout. Stále ještě nevíme, zda bude a jaký bude. Tudiž nevíme, jak vysoká cla Británie při dovozu ovčích produktů do EU dostane. Kdyby opravdu dostali 40%, asi by nám moc velkou konkurencí

nebyli. Zatím však jejich 24 milionů ovcí a jejich produkce silně ovlivňuje celou Evropu.

■ 4.) Volný obchod se Zélandem a Austrálií jednoznačně škodí a bude škodit evropským chovatelům. Místní producenti nemohou konkurovat příznivým přírodním podmínkám v zámoří. Nejsmutnější na tom je, že chovatelé staré patnáctky nadávají na dovozy potravin ze Zélandu či Austrálie, ale sami nám sem spoustu potravin dovážejí a nejen jehněčí. A protože EU není jen evropská, ale také celní, nemůžeme se těmto dotovaným dovozům bránit. Také legislativa je tam daleko jednodušší a chovatelům příznivější, ať už je to hygiena, welfare, napájení z vodních toků, ostnaté dráty, ochránci přírody s přistříhlými (ne-li úplně ustříhlými) křídly, atd. Jedinou spásou a nadějí je zvýšená spotřeba asijských států (Čína, Indonésie, Filipíny), které jsou blíže a mají stále více peněz. Hodně jehněčího putuje tam a Oceánie často ani nenaplní dovozní kvótu do Evropy. Asie si neláme hlavu ani s životními podmínkami lidí, natožpak ovcí. Přál bych našim veterinářům ze SVS vidět lodě přepravující ovce do Emirátnů nebo do Indonésie. Nejen border kolie, ale i lidé chodí po hřbetech ovcí.

■ DEMETER 2019

I letos jsme se zúčastnili akce Demeter 2019. Tentokrát jsme vyrazili oba místopředsedové, abychom reprezentovali na každoroční závěrečné akci našich slovenských přátel. Akce je putovní, letos se konala v blízkosti farmy Keľo a synovia ve Velkých Teriakovcích v okrese Rimavská Sobota, proto jsme vyrazili již den předem a strávili s našimi kolegy ze slovenského Svazu příjemné odpoledne a večer v družném rozhovoru.

Program Demetera bývá tradičně nabitý. Podujatie zahajuje pan předseda Ing. Igor Nemčok a krom vitaní hostů z různých institucí se pravidelně věnuje připomenutí demeterovské tradice a jejího vztahu k dnešnímu ovčáctví. O tom, kdo to byl svatý Demeter, jsem na stránkách Zpravodaje psal cca před čtyřmi lety. Pro připomenutí, Demeter Soluňský, syn římského prokonzula, byl římským vojákem, jež se pro svoje schopnosti stal také prokonzulem, a měl pronásledovat křesťany. Demeter nejen že je nepronásledoval, ale dokonce je i chránil a za to byl Římany zabit. Východní církve ho uctívají jako světce a ochránce vojáků, rytířů a mj. patří k patronům a ochráncům cyrilometodějské mise na Velkou Moravu. Jeho svátek je slaven 26. října, v tento den byl zabit, ale s tímto dnem je spojována i tradice, kdy na jeho počest, jakožto jejich patrona a ochránce, Cyril s Metodějem dokončili překlad Bible do staroslověnštiny. Bačové v tento den tradičně sváděli stáda z hor, vypořádávali majitele ovcí, majitelé vypláceli je a oni svoje pomocníky atd. I dnes se na Slovensku udržuje tato pěkná tradice a je důstojným svátkem ovčáctví.

Po zahájení vystoupil s vyhodnocením TOP chovů Ing. Július Šúty, předseda Rady plemenných knih ovcí. Slovenské top chovy jsou hodnoceny jak podle užitkovosti, zejména mléčné, ale i podle počtu vyprodukovaných plemenných beranů a jejich zařazení do výsledných tříd. Systém je obdobný jako u našeho porovnávání chovů koz. Po představení vítězů v několika

■ 5.) Konečně se začíná přicházet na to, že predátoři doopravdy škodí. Ochrana proti nim je málo účinná a hlavně drahá. Stalo se pravidlem, že je dražší, než je zisk z chovu ovcí. Zvláště je to markantní tam, kde je vysoká cena pracovní síly, tzn. na západ od České republiky. Ještě se nestalo napříč celou Evropou, že by ochránci predátorů účinně chránili (a platili) ochranu ovčích stád. Zatím se soustřeďují na čerpání grantů pro vlastní potřebu. Zatím jedinou účinnou ochranou proti střetu ovcí a predátorů je zrušit chov ovcí, případně jiných domácích zvířat. Rostlinné výrobě predátoři nevadí. Naopak konečně začnou lovit výhradně divokou zvěř, která prokazatelně rostlinné výrobě škodí.

Státy, které mají s predátory již delší zkušenosti a větší škody, volí kompromis. Snaží se stanovit oblasti, kde mohou predátoři žít a lovit. A kde se žádná domácí zvířata chovat nebudou. Tím naplní poznámku uvedenou výše. Nedojde ke střetu tam, kde se vlk s ovcí nepotká. Ať už proto, že tam není ovce nebo vlk.

Česká republika zatím se svými teoriemi o soužití vlků a ovcí mezi tyto země nepatří.

Zapsal: Ing. Jan Švéda

kategoriích byla předána ocenění přítomným zástupcům podniků a úspěšným chovatelům.

Jako další vystoupil s příspěvkem „Aktuálna situácia v chove oviec a kôz a jeho perspektíva do budúcnosti“ generálny riaditeľ sekcie poľnohospodárstva z Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, pan Ing. Štefan Ryba, Ph.D. Ten v příspěvku konstatoval, že počet ovcí a koz na Slovensku klesá. Pokles je pozvolný, leč setrvalý, za posledních 5 let se jedná o 16% pokles. I na Slovensku se potýkají s horší prodejností produkce a problémy s její sezónností.

Jako další vystoupila se svým příspěvkem Ing. Martina Rafajová, Ph.D., ředitelka sekce organizace trhu a státní pomoci z Pôdohospodárskej platobnej agentury, tedy obdoby našeho SZIFu. Chovatelům představila systém podpor pro chov zvířat se zaměřením na ovce a kozy v roce 2019 a nastínila výhled do příštího roku.

Velmi zajímavé vystoupení měl také prof. MVDr. Jozef Bیرهš, DrSc., ústřední ředitel Státní veterinární a potravinové správy SR. Zabýval se zejména otázkou klíšťové encefalidity. Referoval o jejich záchytech v uplynulém roce a o tom, že při jejich testech zjistili přítomnost viru encefalidity ještě ve tři týdny starém sýru a bryndze vyrobených z nepasterizovaného mléka. Ve vzorcích starých dva měsíce již virus nebyl zachycen. Další téma, kterým se zabýval, byla scrapie. Za dobu, co na Slovensku testují ovce na scrapii, zachytili 170 pozitivních zvířat, z toho bylo 130 „normálních“ případů a 40 atypické scrapie. Jinak se situace výrazně zlepšuje, kdy za poslední rok byl zachycen pouze jeden případ atypické scrapie, 80 % z genotypizovaných chovných zvířat bylo genotypu R1 a 19 % genotypu R2.

O situaci v kontrole užitkovosti a jejich výsledcích poreferoval přítomným ředitel Plemenářských služeb SR Ing. Péter Görzdi. Užitkovost zvířat na Slovensku roste, a to cca o 1 % ročně. Avšak i na Slovensku mírně klesají počty zvířat v KU,

Demeter 2019

ODCHOV KŮZLAT A JEHŇAT

Zimní období je časem klidu a rozjímání, těšíme se na Vánoce a na oslavy příchodu Nového roku. Chovatelé se navíc mohou těšit z narozených mláďat, radovat se z jejich skotačení a pozorovat, jak rostou a užívají si života. O to větším zklamáním může být, když se vše nevyvíjí podle představ. Mláďata neprospívají nebo rovnou hynou. Co dělat v takovém případě? Pokud je stav vážný a Vám zůstávají jen oči pro pláč, je potřeba jednat a neprodleně zavolat veterináře. Velká část onemocnění je vyvolána nedostatečnou imunitou mláďete.

Ve zkratce lze říci, že po porodu nepřijmou dostatek mleziva, nebo je přijaté mlezivo méně kvalitní. Kvalita mleziva se odvíjí od množství protilátek, takzvaných imunoglobulinů. O mlezivu vhodném pro první napití pro kůzлата můžeme hovořit, pokud při jeho změření refraktometrem, který je k tomuto určen, zjistíme hodnotu 21 % a více. Mlezivo s touto hodnotou můžeme použít pro první napojení, jeho množství by mělo dosahovat 5 % z hmotnosti mláďete. Jiné zdroje uvádějí dávku 30 ml na každého půl kilogramu živé hmotnosti. Prvním napojením budování imunity nekončí. Vzhledem k tomu, že se mláďata rodí bezbranná, nejen co se imunity týče, je zapotřebí jim dostatečné množství mleziva dodat. A to jak při prvním napojení, tak i po celou dobu mlezivového období. Jako dostatečné se jeví trojí napájení během prvního dne věku mláďete. První napití zajistíme maximálně do 2 hodin od narození, lépe však do půl hodiny, další pak do 6 hodin a následně do 12 hodin. Imunoglobuliny se vstřebávají přes stěnu střeva. Studie ukazují, že schopnost střevní stěny novorozenečků mláďat vstřebávat protilátky rychle klesá. Po 18 hodinách od porodu je již velmi malá, po 24 hodinách je v podstatě nulová. V praxi se někdy může tato teorie zdát komplikovaná a dodržení zásad obtížné. Z tohoto důvodu je třeba se kvalitním mlezivem předzásobit. Ideální je zamrazení mleziva od zdravých matek. Takto lze mlezivo uchovávat po dobu jednoho roku. Zamrazte jej tak, aby vrstva mleziva

Slovenští kolegové měli celé setkání opět výborně připravené. Zlatým hřebem celého Demetera bylo opékání - grilování od úterý naloženého asi stokilového (v živém) lacaunského berana. Jeho kuchtíky nezastavilo ani to, že ho na jatkách řezníci rozpůlili, aby mohli vyškrábat míchu!! Umně ho na ráhno připevnili, i když byl v půlkách, vypomohli si drátky, protože se do grilu nemohl vejít, nožky mu zakrátili a už ho točili, potírali zoftíkem, až se sliny sbíhaly. Za tři hodiny začali s ořezáváním, a i když byl beran lehce celý pokrytý tenkou vrstvičkou loje a vaziva, byl měkoučký a skvělý. Atmosféru celého setkání podbarvovali heligonkáři s písničkami.

Děkujeme za pozvání a do další sezóny přejeme kolegům ze Slovenska zdravá stáda, bohatou pastvu, dobré ceny a ostrážitě čuvače!

Ing. Martin Hošek, Ph.D.

Ing. Tomáš Klíma

Místopředsedové SCHOK, z.s.

byla maximálně 4 až 5 cm, neboť při vyšší vrstvě se vytvářejí krystalky, které při rozmrazování trhají imunoglobuliny a dochází k znehodnocování mleziva. Při takovém systému zacházení s mlezivem je nutné jej před zamrazením pasterizovat. Pasterizace by měla probíhat 60 minut při teplotě 57 °C až 59 °C, teplota nesmí přesáhnout 60 °C. Při této teplotě dochází k denaturaci bílkovin a tím k znepřístupnění imunoglobulinů. Jako příklad si můžeme uvést vaření vajčků a změnu konzistence jejich obsahu při vaření. Přehřáté mlezivo má konzistenci pudinku a pro použití je nevhodné. V případě, že nemáte k dispozici kvalitní čerstvé mlezivo nebo mlezivo zamrazené, máte možnost využít ještě mlezivo sušené. Na českém trhu je již řada výrobců, kteří tento výrobek nabízejí. Lze jej použít samostatně, popřípadě jím obohatit mlezivo horší kvality. Nezapomeňte však, že teplota připraveného mleziva má být stejná jako teplota tělesná, tedy 39 °C. Příliš studené nebo teplé by způsobilo jeho neochotné přijímání. Vedle již zmíněného sušeného mleziva je možné sehnat také pasty, které potřebné imunoglobuliny obsahují. Podávají se těsně po narození, přímo do tlamičky mláďete. Tím posílíte jeho imunitní systém. Časová i finanční investice v mlezivovém období mláďete se Vám vrátí v průběhu celého produkčního věku. V neposlední řadě pak také v radosti z chovatelských úspěchů.

Ing. Lucie Podzemská

Společnost Trouw Nutrition Biofaktory s.r.o.

Bezstarostné jaro pro chovatele ovcí & koz

FOS Kubilam

Doplňěk nebo úplná
náhrada mleziva pro
kůzlata a jehňata

NutriMix Milk, Milkivit Immunstart, Milkivit Lammimilk

Sušené mléko pro odchov
zdravých mláďat

 trouw nutrition
a Nutreco company

Trouw Nutrition Biofaktory s.r.o.

Na Chvalce 2049, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice
tel.: +420/281 920 737, 281 924 229

e-mail: odbyt.biofaktory@trouwnutrition.com, www.trouwnutrition.cz

■ KLÍŠŤOVÁ ENCEFALITIDA U MALÝCH PŘEŽVÝKAVCŮ – RIZIKO ALIMENTÁRNÍ INFEKCE PRO ČLOVĚKA

Jiří Salát, Soňa Šlosárková, Daniel Růžek
Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v. v. i.

Klíšťová encefalitida

Klíšťová encefalitida (KE) je závažné infekční onemocnění člověka, které postihuje centrální nervový systém (CNS). Onemocnění se vyskytuje v Evropě a Asii v mírném podnebném pásu. Česká republika patří mezi země s nejvyšším výskytem KE, každý rok je onemocnění diagnostikováno u přibližně 600 pacientů. Původcem infekce je virus KE (VKE), který patří mezi arboviry, což jsou viry přenášené členovci sajícími krev.

K nákaze člověka dochází nejčastěji během infestace (přichycení a sání krve) infikovaným přenašečem. Druhým způsobem přenosu infekce na člověka je konzumace mléka, resp. z něj vyrobených potravin, které je kontaminováno VKE. Tato cesta infekce je označována jako alimentární. V České republice je typickým přenašečem viru klíště obecné (*Ixodes ricinus*) (Obr. 1). VKE je proto vázán na oblasti výskytu tohoto druhu klíštěte. Globální změna klimatu, která v současné době probíhá, přispívá k šíření klíšťat a tím i VKE do nových oblastí i do vyšších nadmořských výšek kolem 1200 m. V infikovaném klíštěti přetrvává virus po celou dobu jeho života. Přenáší se jak ze samice klíštěte na vajíčka, tak i z nižšího vývojového stádia na vyšší: vajíčko – larva – nymfa – dospělec. Významnou úlohu v udržení VKE v ohnisku (oblasti výskytu viru) hrají hloďavci, na nichž dochází k infikování nových klíšťat při společném sání krve s již infikovanými roztoči. Větší obratlovci pak sehrávají stěžejní roli v dokončení vývojového cyklu klíštěte, a také v šíření klíšťat a VKE do dalších oblastí. Člověk je pro VKE náhodným hostitelem a z hlediska šíření infekce pouze slepou uličkou.

Průběh onemocnění u člověka

Počáteční příznaky onemocnění se u člověka objevují po uplynutí jednoho až dvou týdnů po infekci a podobají se chřipce. Nemoc se obvykle projevuje zvýšenou teplotou, bolestí hlavy, bolestí kloubů, únavou a nevolností. První fáze nemoci obvykle odezní během jednoho týdne a u části pacientů dojde ke spontánnímu vyléčení. U přibližně čtvrtiny pacientů se ale virus dostává do CNS a infekce přechází do druhé fáze. KE se v té době projevuje jako zánět mozkových blan a/nebo mozku. Nejzávažnější formou nemoci je kombinovaný zánět mozku a míchy (encefalomyelitida), který často souvisí s nejtěžšími nebo i smrtelnými případy KE. Pravděpodobnost rozvoje závažnějšího onemocnění vzrůstá s rostoucím věkem pacienta. Úmrtím končí přibližně 1,5 % případů KE.

Léčba pacientů s KE je jen symptomatická, účinná terapie s přímým antivirovým účinkem na VKE neexistuje. Při závažných formách onemocnění je o pacienty pečováno na infekčním oddělení, někdy i na jednotce intenzivní péče. Zásadní význam v ochraně před KE má prevence. Vedle obecných

pravidel ochrany před klíšťaty (např. aplikace repelentů) je stěžejním preventivním opatřením očkování lidí proti KE vakcínami s vysokou protektivní účinností.

Klíšťová encefalitida u hospodářských zvířat – riziko alimentární infekce

Kromě obratlovců žijících ve volné přírodě mohou být VKE nakažena také domácí a hospodářská zvířata. U některých druhů domestikovaných zvířat se KE projevuje obdobnými příznaky jako u lidí. Závažné formy KE byly zaznamenány například u psů a koní. U dalších druhů probíhá infekce typicky bez příznaků, čímž se stávají potenciálním nebezpečím pro člověka z hlediska možnosti šíření nákazy KE alimentární cestou. Právě u přežvýkavců, kteří jsou obvykle infikováni klíšťaty během pastvy, má KE typicky bezpříznakový průběh a pro ně samotné tak nepředstavuje zdravotní problém. Riziko však hrozí konzumentům tepelně neošetřeného mléka nebo z něho vyrobených produktů.

Alimentární infekce KE mají často charakter epidemického výskytu, který souvisí se zdrojem infekce z konkrétního chovu. Byly zaznamenány případy alimentárních infekcí, jejichž zdrojem bylo mléko koz, ovcí i krav infikovaných VKE. Experimentálními infekcemi přežvýkavců bylo zjištěno, že po infekci VKE je virus přítomen několik dnů v krvi a poté po několika dnů v mléku. Člověk se může nakazit VKE požitím tepelně neošetřeného mléka právě v době, kdy obsahuje virus.

VKE je v mléku stabilní (tzn. infekční) relativně dlouhodobě. V chlazeném mléku zůstává virus infekční až po dobu dvou týdnů a během této doby ani nedochází k výraznému snížení koncentrace infekčních částic. Naproti tomu, pokud je za stejné teploty virus inkubován ve fyziologickém roztoku, zůstává na konci sledovaného období pouze zlomek infekce schopných částic. Z těchto experimentů je možné vyvodit, že mléko má protektivní vliv na stabilitu a infekčnost viru. Pokud mléko infekční virové částice obsahuje, pak je zdrojem potenciální alimentární infekce po celou dobu jeho použitelnosti. Infekce schopný virus byl detekován i v produktech připravených z mléka obsahujícího virus, např. kyselé mléko, smetana, máslo, syrovátka a tvaroh, přičemž nejvyšší stabilita viru byla zaznamenána v másle, ve kterém ani po dvou měsících nedošlo k poklesu jeho množství. Standardním postupem inaktivace VKE v mléku je pasterizace při 72 °C. Dříve doporučované zahřátí mléka pouze na 65 °C nepostačuje, protože pozdější experimenty ukázaly, že uvedená teplota ani po 30 minutách neinaktivuje kompletně VKE v kozím mléce.

Alimentární infekce VKE jsou zaznamenávány v zemích, kde se patogen přirozeně vyskytuje. Nejrozsaáhlejší zdokumentovaná epidemie proběhla v Rožňavě v bývalém Československu v roce 1951. Onemocnění KE se při této epidemii projevilo u 660 lidí a 271 nemocných muselo být z důvodu závažného průběhu hospitalizováno. Šetřením této události, které probíhalo přímo v postižené oblasti, bylo zjištěno, že zdrojem epidemie bylo kozí mléko obsahující VKE, kterým místní chovatel pančoval mléko kravské. Porouchaný pasterizační přístroj v mlékárně pak způsobil, že se mléko s vysokým obsahem VKE dostalo do širší distribuce. V posledních letech se v ČR vyskytly jen lokální epidemie alimentární KE malého rozsahu. Proporcionálně tvoří alimentární infekce KE v České republice přibližně 1 % všech

diagnostikovaných případů. Obvyklým zdrojem infekce bylo ve zjištěných případech tepelně neošetřené mléko koz (56,3 %), ovčí sýr (32,8 %) a kravské mléko (10,9 %). Značný výskyt KE alimentárního původu je zaznamenáván na Slovensku. Mezi lety 2007–2016 bylo v této zemi zaznamenáno 26 lokálních epidemií souvisejících s konzumací nepasterizovaného mléka nebo mléčných produktů. Nejčastějším zdrojem infekcí bylo kozí (61,5 %) a ovčí mléko (26,9 %). Další případy alimentárních infekcí spojených s konzumací mléka nebo mléčných produktů obsahujících VKE jsou popsány z Polska, Estonska, Rakouska, Maďarska a Slovinska.

Výskyt KE u malých přežvýkavců v ČR

Prevalence KE u malých přežvýkavců v přirozených oblastech výskytu VKE je obvykle poměrně vysoká. Výzkum z posledních let zjišťující výskyt VKE v chovech koz a ovcí v České republice na základě průkazu protilátek proti VKE v krvi odhalil sérologicky pozitivní vzorky u 24 % koz a u 39 % ovcí. Pozitivní vzorky sér byly zjištěny v 79 % chovů koz a v 97 % chovů ovcí. V rámci studie bylo celkem vyšetřeno 249 koz (z 25 chovů) a 394 ovcí (z 33 chovů). Experimentálními infekcemi malých přežvýkavců bylo dále zjištěno, že u některých jedinců se množství protilátek proti VKE po prodělané infekci rychle snižuje, proto je pravděpodobné, že výskyt VKE v chovech koz a ovcí je ve skutečnosti ještě vyšší. Zjištěné údaje ukazují, že výskyt VKE v chovech malých přežvýkavců je v České republice poměrně častý. Konzumace tepelně neošetřeného mléka nebo dalších mléčných produktů z něj připravených proto může představovat riziko infekce VKE.

Experimentální vakcína proti KE k veterinárnímu užití

Mimo očkování lidí proti KE je další potenciální možností ochrany konzumenta vakcinace hospodářských zvířat proti této nemoci. Experimentálně byl tento přístup poprvé otestován použitím humánní vakcíny proti KE u dojených koz, kdy bylo prokázáno, že vakcinace zabraňuje vylučování VKE do mléka vakcinovaných zvířat. První experimentální vakcína proti KE k veterinárnímu užití byla následně vyvinuta v rámci výzkumného grantového projektu Národní agentury pro zemědělský výzkum, který byl řešen na Výzkumném ústavu veterinárního lékařství, v. v. i. ve spolupráci se společností Bioveta, a. s. v letech 2015–2018. Vakcína byla pod názvem „Vakcína proti klíšťové encefalitidě k veterinárnímu užití“ zapsána na Úřadu průmyslového vlastnictví jako užitný vzor CZ 31355 U1. Imunizace ovcí připravenou vakcínou zabránila virémii a přítomnosti viru v mléce. VKE nebyl zachycen u žádného vakcinovaného zvířete. Naproti tomu u ovcí z nevakcinované skupiny byl zachycen VKE v krvi i mléku. Experimentální vakcína vyvolala produkci specifických protilátek a chránila vakcinovaná zvířata před rozvojem infekce. Na dalším vývoji směrem k praktickému využití vakcíny ve veterinární oblasti dále spolupracuje Bioveta, a.s. a Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v. v. i.

Závěr

Klíšťová encefalitida se v chovech malých přežvýkavců v ČR vyskytuje relativně často. Případná konzumace syrového kozího nebo ovčího mléka tak představuje pro člověka riziko infekce. VKE je v mléku dlouhodobě stabilní. Pasterizace nebo převaření mléka je proto v současnosti jednoznačně doporučováno jako základní preventivní opatření před infekcí KE alimentárního původu.

Výzva pro chovatele

V rámci řešeného projektu „Šíření klíšťat a klíšťaty přenášených onemocnění: nová a opomíjená rizika pro domácí a hospodářská zvířata a člověka“ nabízíme možnost sérologického vyšetření chovu na přítomnost protilátek proti viru klíšťové encefalidity. Výsledek vyšetření Vám přinese informaci o rizikovitosti chovu z hlediska alimentární infekce virem klíšťové encefalidity a také o výskytu tohoto patogenu v klíšťatech v dané lokalitě. Pokud Vás tato nabídka zaujala, kontaktujte autora článku na adrese: salat@vri.cz.

Príspevek vznikl za podpory projektu QK1920258 Ministerstva zemědělství ČR.

RNDr. Jiří Salát, Ph.D.
MVDr. Soňa Šlosárková, Ph.D.
Doc. RNDr. Daniel Růžek, Ph.D.

Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v. v. i.
Kontakt pro korespondenci: salat@vri.cz

Klíště obecné (nymfy) – přenašeč viru klíšťové encefalidity. Autor fotografie: Jan Erhart.

JEHNĚČÍ KÝTA SE ŠÍPKOVOU OMÁČKOU

Budeme potřebovat:

Jehněčí kýtu, sůl, pepř, 3 větvičky rozmarýnu, 3 stroužky česneku, olej

Na omáčku

Ořez z jehněčího masa, 2 mrkve, 1/2 celeru, 2 větší cibule, 2 čajové lžičky rajčatového protlaku, 2 dcl červeného vína a 3/4 l vývaru, kukuřičný škrob dle potřeby

Na pyré

3 bulvy celeru, 0,5 l smetany 33%, 150 g másla, sůl
Zelenina
Žlutá a oranžová mrkev, kadeřávek, batáty a jiné

Jehněčí kýtu rozdělíme na jednotlivé svaly, které pečlivě očistíme. Díly masa potřeme olejem a spolu s pepřem, rozmarýnem a rozmačkaným česnekem, necháme půl hodiny marinovat při pokojové teplotě. Na rozpálené pánvi zprudka opečeme jednotlivé kusy masa, poté je dáme na plech a necháme dopéct v rozehráté troubě na 180 °C po dobu cca 6 min. Pak maso vyndáme, zakryjeme alobalem a necháme alespoň 5 min odpočinout. Maso krájíme kolmo přes vlákna a osušíme ho papírovou utěrkou od přebytečné šťávy.

Z kořenové zeleniny a cibule si uděláme na oleji tmavý zeleninový základ, ve kterém orestujeme veškerý ořez z masa. Pak přidáme trochu rajčatového protlaku, zarestujeme jej a zalijeme červeným vínem a vývarem. Přidáme divoké koření a vaříme dvě hodiny. Poté vycedíme, svaříme na požadované množství omáčky, dochutíme solí, pepřem, šípkovým džemem a lehce zahustíme kukuřičným škrobem rozmíchaným ve vodě.

Nakrájený celer dáme na plech, osolíme a spolu s máslem ho upečeme v troubě na 170 °C dozlatova. Pak ho přendáme do hrnce, zalijeme smetanou a dusíme do měkka. Tekutinu svaříme tak, aby po rozmixování vysokootáčkovým mixérem vzniklo pyré, případně ještě zředíme smetanou do požadované konzistence.

Sezónní zeleninu si můžeme dopředu připravit tak, že ji krátce povaříme na skus v osolené vodě s troškou cukru a másla, poté ji zchladíme v ledové vodě. Zeleninu máme pak připravenou tak, že ji stačí lehce opéct na pánvi na rozehrátém másle.

Vážení chovatelé,

Kuchařské okénko bude v letošním ročníku Zpravodaje připravováno ve spolupráci s šéfkuchařem Petrem Glaserem z Coctail Baru Žlutá Ponorka České Budějovice.

(www.barzlutaponorka.cz)

ZLUTAPONORKA
POETICCOCKTAILBAR
& RESTAURANT

METODIKA KONTROLY ZDRAVÍ ZVÍŘAT A NAŘÍZENÉ VAKCINACE 2020 - OVCE

Stále platí povinnost vyšetřovat na:

Brucelóza ovcí a koz (*B. melitensis*)

- **Plemenní licentování beraní** 1 x ročně (**EpC100**)
- **V hospodářstvích (stádech) s tržní produkcí mléka** nebo v nichž se **provádí kontrola užitkovosti**, se vyšetření provádí **1x ročně**. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samičích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo jsou v laktaci, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců, nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců, vyjma jatečných beránků (**EpC111**)
- **Všechny zmetalky** - (jeden odběr) odběr se provede bezprostředně po zmetání (**EpC120**)
- Při podezření nakažení se vyšetřují zmetci, případně plové obaly, jestliže matka je neznámá. (**EpC130**)

TSE - Klusavka

- Uhynulá, utracená a nutně poražená zvířata starší 18 měsíců nevykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, v souladu s přílohou III. nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001 (EpC322)

Maedi-Visna

Hospodářství musí být prosté na základě vyhodnocení laboratorního vyšetření z předešlého roku ze strany KVS SVS anebo se jedná o nové hospodářství zařazené do kontroly užitkovosti, respektive již ozdravené hospodářství. Pozitivní hospodářství z předešlých let může být do monitoringu zařazeno až po ozdravení a na základě rozhodnutí příslušné KVS SVS. Seznam hospodářství v kontrole užitkovosti poskytne SCHOK a Dorper Asociace cz (**EpC400**)

- V hospodářstvích (stádech) v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samičích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo v laktaci, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců, nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců, vyjma jatečných beránků

Stále platí povinnost provádět:

Genotypizace - stanovení genotypu prionového proteinu

- Zvířata v rámci šlechtitelského programu podle jednotlivých plemen vybraných SCHOK a Dorper Asociace cz (EpC310)

Genotypizace - Parenita

- Vzorek se odebírá od plemenných zvířat chovatele (beránci) vybraných SCHOK a Dorper Asociace cz z hospodářství v kontrole užitkovosti. Hospodářství musí být prosté Maedi-Visna na základě vyhodnocení laboratorního vyšetření z předešlých let. V případě, že se jedná o nové hospodářství v kontrole užitkovosti, bude do parentity zařazeno až po negativním sérologickém vyšetření

na Maedi-Visna. Kritérium negativního hospodářství na Maedi-Visna se netýká hospodářství s chovem plemene Šumavská ovce. Pozitivní hospodářství na Maedi-Visna může být do parentity zařazeno až po ozdravení a na základě rozhodnutí příslušné KVS SVS. ÚVS SVS určí rozsah vyšetření (EpC313)

- Pro rok 2020 zůstává povinnost vyšetřovat zvířata určená pro plemenná zařízení na tyto nákazy, jedná se o vyšetření hrazená ze státního rozpočtu:
- EPIDIDYMITIDA BERANŮ (Brucella ovis):** celkem 3x před zařazením berana do střediska pro odběr spermatu, dále 1x ročně
- BRUCELÓZA (Brucella melitensis):** celkem 2x před zařazením berana do střediska pro odběr spermatu, dále 1x ročně
- BORDER CHOROBA OVCÍ:** celkem 2x před zařazením berana do střediska pro odběr spermatu, dále 1x ročně
- Metodika kontroly zdraví zvířat stanoví lhůty odběru, tato povinnost vyplývá z přílohy č. 9 vyhlášky č. 380/2003 Sb.

V ČR dosud schváleno pouze 1 středisko pro odběr spermatu ovcí a koz, zatím tuto činnost neprovozuje:

Plemenná zařízení

typ závodu: středisko pro odběr spermatu ovcí a koz

kraj: Královéhradecký kraj

Zobraz záznamů: 10

Hledat:

Copy CSV Excel PDF Print

Číslo schválení	Datum schválení	Název	Kontaktní údaje MVJ	Poznámky
CZ 52790069	31.03.2014	Středisko pro odběr spermatu u beranů a kozů	Kostelec nad Orlicí, 51741 Kostelec nad Orlicí mobil: tel: fax: email:	středisko pro odběr spermatu ovcí a koz Královéhradecký kraj

Zobrazují 1 až 1 z celkem 1 záznamů (filtrováno z celkem 59 záznamů)

Předchozí 1 Další

METODIKA KONTROLY ZDRAVÍ ZVÍŘAT A NAŘÍZENÉ VAKCINACE 2020 - KOZY

Stále platí povinnost vyšetřovat na:

Brucelóza ovcí a koz (B. melitensis)

- Plemenní licentovaní kozli 1x ročně (EpD210)
- V hospodářstvích (stádech) s tržní produkcí mléka nebo v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samičích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo jsou v laktaci, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců, nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců, vyjma jatečných kozlíků (EpD221)
- Všechny zmetalky - (jeden odběr) odběr se provede bezprostředně po zmetání (EpD200)

- Při podezření nakažení se vyšetřují zmetci, případně plové obaly, jestliže matka je neznámá. (EpD230)

Tuberkulóza

- V hospodářstvích (stádech) s tržní produkcí mléka se vyšetřuje jedenkrát ročně 25% samičích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna) - (EpD100)

TSE - Klusavka

- Všechna uhynulá, utracená a nutně poražená zvířata starší 18 měsíců nevykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, v souladu s nařízením Rady a EP (ES) č. 999/2001 (EpD312)

Artritida a encefalitida koz

- Hospodářství musí být prosté na základě vyhodnocení laboratorního vyšetření z předešlého roku ze strany KVS SVS anebo se jedná o nové hospodářství zařazené do kontroly užítkovosti, respektive již ozdravené hospodářství. Pozitivní hospodářství z předešlých let může být do monitoringu zařazeno až po ozdravení a na základě rozhodnutí příslušné KVS SVS. Seznam hospodářství v kontrole užítkovosti poskytne SCHOK.

- V hospodářstvích (stádech) v nichž se provádí kontrola užítkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samičích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo v laktaci, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců, nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců, vyjma jatečných kozlíků (EpD400).

Mgr. Kristýna Slámová
 Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy

■ NÁKAZOVÁ SITUACE V ZEMÍCH EU

Mor malých přežvýkavců

- nebezpečná nákaza virového původu, která postihuje především ovce a kozy.
- původcem moru malých přežvýkavců je RNA virus z čeledi Paramyxoviridae, rodu Morbillivirus. Je antigenně blízký viru moru skotu, spalniček a psinky.
- příznaky: horečka, anorexie, zánětlivě nekrotická ložiska v dutině ústní, průjmy, záněty plic a úhyny postižených zvířat.
- k moru malých přežvýkavců jsou nejnámavější kozy, v menší míře pak ovce, přirozená infekce se vysky-

tuje též u volně žijících přežvýkavců chovaných v zajetí a u velbloudů.

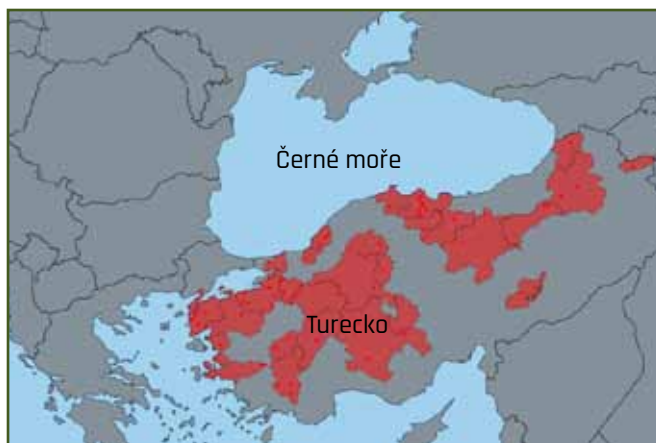
- skot a prasata mohou prodělat inaparentní (bez příznaků) infekci, ale onemocnění nepřenáší.
- k přenosu infekce dochází především inhalační cestou, přímým kontaktem zdravých a nemocných zvířat. Podobně jako u moru skotu, zdrojem viru jsou všechny sekrety a exkrece infikovaných zvířat. Inkubační doba je cca 5 dnů. V závislosti na virulenci viru může nemocnost dosahovat až 100 % a úmrtnost 50-100 %.
- virus není nebezpečný pro člověka.
- v roce 2018 se vyskytoval na území Bulharska, kdy bylo nahlášeno 7 ohnisek.
- v roce 2019 nebyl v Bulharsku hlášen další výskyt.

Výtoky z očí, nosu a dutiny ústní jako výsledek sekundární bakteriální infekce

Mukózní membrány kolem úst a očí

Katarální horečka ovcí - bluetongue

Příznaky jsou výraznější zvláště u jehňat. Průběh může být perakutní až chronický. V případě perakutního průběhu ovce uhynie za 7-9 dní od nakažení, a to důsledkem prudkého plicního edému, z nozder vytéká pěnovitý sekret a dochází k udušení. U chronického průběhu může ovce také uhynout během 3 až 5 týdnů od nakažení, a to vlivem následných bakteriálních komplikací, které způsobují hlavně pasteurely a následkem celkovému vyčerpání organismu. Virus poškozuje cévní endotel a tím se vytvářejí v krevním řečišti sraženiny, důsledkem toho vzniká kongesce (městnání krve), edém (otok), hemoragie (krváčení), zánět a nekróza (odumření tkáně). Inkubační doba je u ovcí 4-6 dní. Prvním příznakem po uplynutí inkubační doby je stoupající tělesná teplota, 40,5 až 42 °C. Za dva dny od počátku zvýšené teploty dochází k otokům pysků, nozder, líce, víček a mezisaničí, někdy také uší.

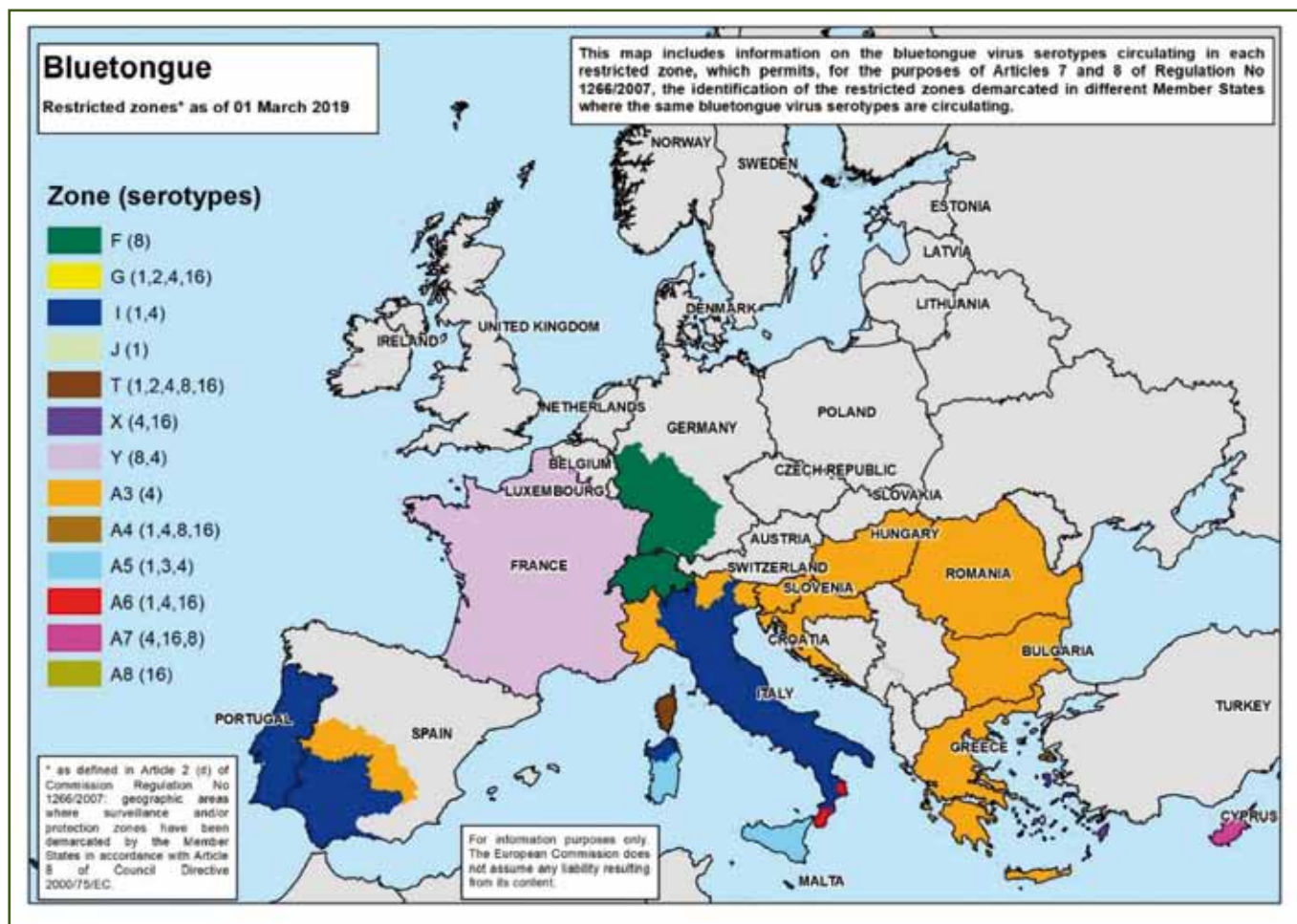
> BLUETONGUE

Stát	počet ohnisek
BELGIUM	7
GERMANY	57
GREECE	14
ITALY	43
SPAIN	1
SWITZERLAND	2

Poslední ohnisko: 18.09.2019 - 41 SWITZERLAND

EU - katarální horečka ovcí - bluetongue - uzavřená pásma, stav k 10. 10. 2020

Hospodářství ovcí a koz s uznaným statusem zanedbatelného/kontrolovaného rizika ke klasické klusavce (scrapie)

Hospodářství ovcí a koz s uznaným statusem zanedbatelného/kontrolovaného rizika ke klasické klusavce (scrapie)

Status ČR zanedbatelného rizika klasické klusavky

Žádost se podává na Evropskou komisi

Žádost o status zanedbatelného rizika klasické klusavky pro celé území ČR je podmíněna (kapitola A, oddíl A bod 2. přílohy č. VIII nařízení EP a Rady (ES) č. 999/2001) :

- dostatečným počtem vyšetřených ovcí a koz starších 18 měsíců **po dobu minimálně 7 let**
- Počet vyšetřených zvířat na TSE 2001-2019

Členské státy se zanedbatelným rizikem:

Rakousko, Finsko, Švédsko

Členské státy s vnitrostátním programem na tlumení klusavky:

Dánsko, Slovinsko

Nevýhody získání statusu:

V případě získání statusu zanedbatelného rizika klasické klusavky je do ČR možné nakupovat zvířata pro další chov z ostatních států pouze:

- z hospodářství se zanedbatelným rizikem nebo
- ze států se zanedbatelným rizikem nebo vnitrostátním programem (AU, FI, SE, SI, DK) nebo
- ovce s genotypem ARR/ARR

Výhody získání statusu:

- nebude nutné udělovat status pro jednotlivá hospodářství, snazší podmínky pro obchod v rámci EU

Za dva roky splníme požadavky pro udělení statusu.

Mgr. Kristýna Slámová
Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy

Počet vyšetřených zvířat na TSE 2001 - 2019						
Rok	Skot		Ovce		Kozy	
	Počet	Pozitivní	Počet	Pozitivní	Počet	Pozitivní
2001	114 146	2	-	-	-	-
2002	175 435	2	1 155	16	102	0
2003	210 456	4	2 970	13	274	0
2004	200 873	7	1 063	10	86	0
2005	170 857	8	447	1	216	0
2006	174 470	3	1 097	0	113	0
2007	160 420	2	2 839	1*	163	0
2008	157 270	0	994	16	328	0
2009	156 472	2	582	0	172	0
2010	146 455	0	726	0	150	0
2011	97 848	0	744	0	118	0
2012	54 794	0	1 527	0	240	0
2013	36 057	0	1 536	0	182	0
2014	18 293	0	1 579	1*	131	0
2015	20 095	0	2 811	3*	327	0
2016	15 516	0	2 874	2*	416	0
2017	20 158	0	3 375	1*	546	0
2018	21 732	0	2 921	0	449	0
2019 (do 30. 9.)	18 932	0	2 034	0	581	0
Celkem	1 970 279	0	31 274	0	4 644	0

■ ZÁPIS Z JEDNÁNÍ SPOLKOVÉ RADY SCHOK Z.S.

KONGRESOVÝ HOTEL LUNA, KOUTY 77, 7. 11. 2019

Začátek 14.00

Podle prezenční listiny bylo přítomno 13 členů Spolkové rady Svazu chovatelů ovcí a koz z.s. (Svaz)
Omluveni: Carbol, Slovák, Mahr.
Nepřítomni: nikdo.
Za Revizní komisi Svazu se jednání nikdo nezúčastnil, ing. Kotlaba se pro nemoc omluvil.

Program:

- 1) Zahájení, aktuální informace
- 2) Plnění usnesení Členské schůze - republikového shromáždění a Spolkové rady SCHOK z.s.
- 3) Projednání návrhu směrnice hospodaření krajských sdružení
- 4) Hodnocení činnosti a hospodaření SCHOK z.s. a Svěpomocného fondu Svazu v roce 2019
- 5) Projednání návrhu odměn pro funkcionáře a zaměstnance Svazu
- 6) Příprava programu činnosti Svazu v roce 2020
- 7) Příprava a zajištění konference 8.-9. 11. 2019 hotel Luna, Kouty
- 8) Různé
- 9) Diskuse
- 10) Závěr

Průběh jednání

■ 1) Zahájení

Jednání předsedal Ing. Mareš, který konstatoval, že zasedání Spolkové rady je usnášeníschopné a že Spolková rada bude jednat podle programu uvedeného na pozvánce. Jako zapisovatele SR určila Ing. Mareše, jako ověřovatele Ing. Jiřího Humla. Předseda seznámil přítomné s aktuální situací ve Svazu, s rozhodnutím správního soudu ve prospěch ČPI, návrhem ministerstva na změnu označování elektronickými známkami.

■ 2) Kontrola usnesení

Z přijatých **usnesení Členské schůze - republikového shromáždění 2019** nevyplývají žádné úkoly. V diskusi byl projednán požadavek na vytvoření seznamu střihačů s kontakty a jeho zveřejnění na stránkách spolku. Úkol trvá.

Usnesení Spolkové rady č. 18/2016

Spolková ukládá představitelům jednotlivých útvarů spolku dodržování Jednacího řádu a Stanov Svazu s důrazem na odesílání pozvánek a předávání zápisů z jednání zejména Revizní komisi. Úkol trvá.

Usnesení Spolkové rady Svazu č. 33/2018

Spolková rada Svazu schvaluje změnu administrace dotací na plemenné berany a kozly u plemen ovcí a koz, u kterých vede plemenné knihy Svaz chovatelů ovcí a koz z.s. Administraci dotací pro všechny chovatele bude provádět pouze SCHOK z.s. Tato služba bude prováděna na základě uzavřených smluv - na administraci dotací nebo na kontrolu užítkovosti, ve které je administrace dotací zahrnuta. Spolková rada ukládá Předsednictvu Svazu informovat o této změně oprávněné osoby, které tuto službu pro chovatele zajišťovaly, a s příslušnými chovateli uzavřít příslušné smlouvy. Bylo realizováno.

Usnesení Spolkové rady č. 46/2018

Spolková rada ukládá řediteli zajistit předkládání stavu finančních prostředků jednotlivých krajských sdružení čtvrtletně - podmínkou je předávání vyúčtování krajských pokladen do 10. dne následujícího měsíce po skončení čtvrtletí. Úkol trvá.

Usnesení Spolkové rady č. 49/2018

Spolková rada projednala doplnění Šlechtitelských programů ovcí a koz, ukládá předsedům plemenných knih ovcí a koz doplnění uvedených dokumentů podle nařízení EU 2016/1012. Úkol trvá.

Usnesení Spolkové rady č. 57/2018

Spolková rada vzala na vědomí předložené informace. Ukládá řediteli Svazu projednat předložení dalších návrhů nového loga Svazu. Předloženo na jednání 22.1.2019. Spolková rada požaduje po jednotlivých složkách Svazu, aby na všech akcích podporovaných Svazem a na všech propagačních materiálech bylo umístěno oficiální logo Svazu, které bude viditelně umístěno a také zdokumentováno. Umístění loga je podmínkou finanční podpory akce. Úkol trvá.

Usnesení Spolkové rady č. 10/2019

Spolková rada ukládá předsedům rad plemenných knih ovcí a koz připravit návrh možných změn průběhu jednání rad plemenných knih ovcí a koz. Úkol trvá. Ukládá předsedům chovatelských klubů provedení revize členské základny. Úkol trvá.

Usnesení Spolkové rady č. 20/2019

Spolková rada schvaluje rozšíření šlechtitelského programu na chov ovcí o plemeno dorper a ukládá Předsednictvu Svazu požádat o vedení plemenné knihy tohoto plemene. Po projednání na výboru Rady plemenných knih ovcí byl zpracován a odeslán požadavek na ministerstvo zemědělství, nyní se zpracovává materiál podle zaslaných připomínek MZe ČR.

Usnesení Spolkové rady č. 31/2019

Spolková rada bere na vědomí provedenou kontrolu usnesení.

- Pro – 11
- Proti – 0
- Zdržel se – 0
- Nepřítomni – 2

Usnesení bylo schváleno.

3) Projednání návrhu směrnice hospodaření Krajských sdružení

Usnesení Spolkové rady č. 32/2019

Spolková rada projednala a schválila Směrnici 1/2019 o hospodaření krajských sdružení, do 30. 11. 2019 bude jednotlivým krajským sdružením přeložen stav krajských účtů.

- Pro – 13
- Proti – 0
- Zdržel se – 0

Usnesení bylo schváleno

4) Hodnocení činnosti a hospodaření SCHOK z.s. a Svépomocného fondu Svazu v roce 2019

Činnost Svazu je v souladu se schváleným programem činnosti, byla realizována většina plánovaných propagačních akcí. Spolehlivě funguje rutinní zpracování a pravidelné předávání plemenných hodnot ovcí, vyhodnocení kontroly užitkovosti dojených plemen ovcí a zlepšilo se předávání výsledků genotypizace ovcí a parentity beranů. Nejsou problémy s předáváním výsledků genotypizace ovcí a parentity beranů. Je dodržen požadavek Rady plemenných knih ovcí o klasifikaci beranů s ověřenou parentitou.

Svaz spolupracuje s ČMSCH, a.s., VÚŽV Uhřetěves a VÚVEL Brno na schválených programech a jejich vyhodnocení. Zatím není v běžném provozu zpracování relativních plemenných hodnot a používání PDA pro elektronické předávání dat z kontroly užitkovosti. Začali jsme pracovat na vývoji nového informačního systému pro zpracování dat z kontroly užitkovosti a vedení plemenných knih ovcí a koz. Pravidelné vydávání Zpravodaje Svazu se podařilo zjistit.

Byla vydána čtyři čísla ročníku 2019, v prosinci bude vydán Zpravodaj 1/2020.

Trvá tvorba nových webových stránek Svazu. V současné době se doplňují jednotlivé části stránek.

Snížil se počet zapojených ovcí v kontrole užitkovosti nedojených ovcí na 15 239 ks oproti roku 2018, kdy jich bylo 17 319 ks, dojených ovcí na 1 601 ks oproti roku 2018, kdy jich bylo 1 989 ks i počet koz zapojených v kontrole užitkovosti na 5 086 ks oproti roku 2018, kdy jich bylo 5 365 ks. To odráží celkově špatnou situaci v chovu ovcí a koz u nás.

Průběžné hospodaření Svazu odpovídá běžnému toku finančních prostředků jako v předchozích letech, na účtech Svazu bylo k 31. 10. 2019 8 701 992 Kč, v pokladnách 146 215 Kč. Průběžný výsledek hospodaření je k 31. 10. 2019 - 13 050 tis. Kč odpovídá stavu nezaúčtovaných plemenářských služeb a dotací.

Stav Svépomocného fondu Svazu - splácení půjček je průběžně kontrolováno, nyní jsou splátky po splatnosti jen u pana Krčmáře a paní Kopajové, se kterou je dohodnut splátkový kalendář. Byly vyřešeny všechny pohledávky po věřitelích, kteří zemřeli.

Členům Spolkové rady byly předloženy následující podklady: Výsledovka Svazu k 31.10.2019, stav bankovních účtů a pokladen Svazu k 31.10.2019 a přehled splácení jednotlivých půjček Svépomocného fondu Svazu.

V diskusi se projednal výhled hospodaření Svazu do konce roku 2019 a postup vymáhání nezaplacených pohledávek.

Bude provedena fakturace plemenářských služeb:	
KU ovcí	4 450 000 Kč
KU koz	2 285 000 Kč
Přirozená plemenitba berani	2 645 000 Kč
Přirozená plemenitba kozli	685 000 Kč
Celkem	10 065 000 Kč
Jsou podány žádosti o dotace pro Svaz ve výši	10 570 525 Kč
Osvětová činnost, výstavy	3 322 000 Kč
KU ovce a kozy	171 678 Kč
Vzorky mléka KU	46 847 Kč
Testace	3 705 000 Kč
Plemenné knihy ovcí	2 225 000 Kč
Plemenné knihy koz	1 200 000 Kč
Bude provedena fakturace podle smluv a ČMSCH, a.s. a VÚŽV Uhřetěves	700 000 Kč
Předpokládané další příjmy plemenných knih apod.	215 000 Kč
Celkem	21 550 000 Kč
Předpokládané výdaje	
Výstavy	2 500 000 Kč
Mzdové náklady	3 500 000 Kč
Cestovné	700 000 Kč
Ostatní	300 000 Kč
Celkem	7 000 000 Kč
Hospodářský výsledek k 31.10.2019	- 13 050 000 Kč
Předpokládaný výsledek k 31.12.2019	1 500 000 Kč

Usnesení Spolkové rady č. 33/2019

Spolková rada vzala na vědomí informaci o činnosti a hospodaření Svazu a o stavu Svépomocného fondu Svazu v roce 2019. Spolková rada ukládá správní radě Svépomocného fondu Svazu připravit změnu Pravidel pro poskytování půjček Svépomocného fondu Svazu.

- Pro – 13
- Proti – 0
- Zdržel se – 0

Usnesení bylo schváleno

5) Projednání návrhu odměn pro funkcionáře a zaměstnance Svazu

Předsednictvo Svazu předložilo, na základě průběžných výsledků činnosti Svazu a hospodaření, návrh na vyplacení ročních odměn pro funkcionáře a zaměstnance Svazu.

V diskusi byl původní návrh doplněn.

Usnesení Spolkové rady č. 34/2019

Spolková rada schvaluje projednaný návrh odměn ukládá ekonomickému oddělení Svazu vyplatit odměny v nejbližším výplatním termínu.

- Pro – 12
- Proti – 0
- Zdržel se – 1

Usnesení bylo schváleno

6) Příprava programu činnosti Svazu v roce 2020

Byl projednán návrh akcí Svazu na rok 2020

V diskusi požádal Ing. Mareš přítomné o spolupráci při přípravě kalendáře akcí a o příspěvky do Zpravodaje.

Usnesení Spolkové rady č. 35/2019

Spolková rada ukládá všem útvarům Svazu předložení termínů jednotlivých akcí na rok 2019 do 12. 11. 2019 a příspěvků do Zpravodaje 1/2020 do 25. 11. 2019.

- Pro – 13
- Proti – 0
- Zdržel se – 0

Usnesení bylo schváleno

7) Příprava a zajištění konference 8.-9. 11. 2019 hotel Luna, Kouty**Usnesení Spolkové rady č. 36/2019**

Spolková rada schválila stav příprav 22. mezinárodní konference Kouty 2019.

- Pro – 13
- Proti – 0
- Zdržel se – 0

Usnesení bylo schváleno

8) Různé

a) Klub chovatelů romanovských ovcí žádá o příspěvek na tvorbu nového klubového webu ve výši 30 000 Kč. Zdůvodnění – „Chovatelé Klubu romanovských ovcí již mnoho let platí každoročně poplatek 200 Kč na web, počítala jsem to, za ty roky zpět to dělá bezmála 20 tisíc Kč, které jsme do kasy SCHOK přispěli (jako Klub nemáme vlastní pokladnu). Samozřejmě počítáme, že aktivní členové Klubu budou tuto částku hradit každoročně i nadále. Je tedy více než pravděpodobné, že chovatelé dokáží požadovanou částku cca 30 000 Kč SCHOKu tímto způsobem navrátit.“

Usnesení Spolkové rady č. 37/2019

Spolková rada schválila poskytnutí příspěvku na tvorbu nového klubového webu chovatelů romanovských ovcí ve výši 30 000 Kč. Na stránkách bude uvedeno, že se jedná o web Svazu a bude umístěno logo Svazu.

- Pro – 13
- Proti – 0
- Zdržel se – 0

Usnesení bylo schváleno

b) Předsednictvo Svazu předkládá Spolkové radě Svazu nákup vybavení pro provádění kontroly užitkovosti ovcí a koz. Jedná se nákup PDA na pořizování údajů při kontrole dojených ovcí a koz v počtu 16 ks v celkové hodnotě 300 000 Kč a nákup jednoho ultrazvukového přístroje na zjišťování zmasilosti ovcí při provádění kontroly užitkovosti.

Usnesení Spolkové rady č. 38/2019

Spolková rada schválila nákup PDA na pořizování údajů při kontrole dojených ovcí a koz v počtu 16 ks v celkové hodnotě 300 000 Kč a nákup jednoho ultrazvukového přístroje na zjišťování zmasilosti ovcí při provádění kontroly užitkovosti. Výběr přístroje zajistí Ing. Huml a Dr. Hošek.

- Pro – 13
- Proti – 0
- Zdržel se – 0

Usnesení bylo schváleno

c) Spolková projednala ocenění zasloužilým chovatelům, členům a příznivcům Svazu, navrženi byli:

Josef Vacík, Ing. Jaroslav Adam, Jan Macků, Ing. Anna Sýkrová, Ing. Eva Roubínková, Josef Rosa, MVDr. Jaroslav Dražan, MVDr. Soňa Šlosárková, Ph.D., prof. MVDr. Vlasta Svobodová, CSc., Jiří Kaiser, Ing. Vít Mareš, Ing. Igor Nemčok (předseda Zvazu chovatelův ovcí a koz SR), Johann Perner (předseda Hornorakouského svazu chovatelů ovcí.)

Usnesení Spolkové rady č. 39/2019

Spolková rada schválila seznam jmen pro předání ocenění.

- Pro – 13
- Proti – 0
- Zdržel se – 0

Usnesení bylo schváleno

Spolková rada schválila termín členské schůze SCHOK z.s. 17. 4. 2021.**Spolková rada schválila termín mezinárodní konference SCHOK z.s. 5. - 6. 11. 2021.****9) Diskuse**

Proběhla u jednotlivých bodů programu.

10) Závěr

Jednání ukončil Ing. Mareš v 19.30 hod.

Zapsal: Ing. Vít Mareš
Ověřil: Ing. Jiří Huml

SCHOK

SVAZ CHOVATELŮ OVCÍ A KOZ

Svaz chovatelů ovcí a koz z.s.

IČO: 63109859

VNITŘNÍ PŘEDPIS Č. 1/2019

Zásady pro hospodaření krajských sdružení

Svazu chovatelů ovcí a koz z.s.

I.

Úvod

1. Svaz chovatelů ovcí a koz z.s. hospodaří se svými prostředky v souladu se zákonem o účetnictví č. 563/91 Sb. v platném znění.
2. Každé Krajské sdružení má u SCHOK z.s. (dále jen Svaz) vedený podúčet, na kterém jsou účtovány finanční prostředky pro každá Krajské sdružení samostatně.

II.

Zásady hospodaření

Příjmy Krajského sdružení

1. Základním zdrojem financování krajských sdružení jsou členské příspěvky.
 - 1.1. Základní výše členských příspěvků pro krajská sdružení:
 - Činnost krajského sdružení je financována podílem na členských příspěvcích členů krajského sdružení ve výši 1/3.Konkrétní výše podílu na členských příspěvcích je určena podle skutečně zaplacených příspěvků a je vyčíslena k 31. 12. předcházejícího roku. Tato částka je připsána na Svazový podúčet pro dané Krajské sdružení nejpozději do 1. 3. daného roku.
2. Příjmy z vlastní činnosti
 - Krajská sdružení mají příjmy z pořádání akcí – výstavy, dny dětí... atd
 - Dary Krajským sdružením
 - Dotace od obecních, krajských úřadů
3. Další prostředky

- Další prostředky určené Krajskému sdružení ze Svazových finančních prostředků na pořádání mimořádných akcí po schválení Spolkovou radou. Zůstatek Svazového podúčtu Krajského sdružení je převoditelný do dalšího roku.

Výdaje krajského sdružení

1. Výdaje na pořádání Krajského členského shromáždění – nákup materiálu, poštovné, občerstvení, pronájem prostor, náklady na odborný program.
2. Výdaje na schůze Krajské rady – cestovné a stravné dle platných cestovních náhrad. Schůze Krajských rad se pořádají v daném kraji.
3. Výdaje na pořádání výstav a podobných akcí s chovem ovcí a koz spojených
 - cestovní náhrady, občerstvení, pronájem prostor, pronájem nebo nákup materiálu, náklady na odborný program.

Výdaje Krajského sdružení smějí být maximálně do výše zůstatku na podúčtu pro dané Krajské sdružení.

Veškeré výdaje podléhají schválení Krajské rady.

Veškeré akce a vydané propagační materiály musí obsahovat schválené logo Svazu chovatelů ovcí a koz. Na všech akcích pořádaných Krajským sdružením musí být logo Svazu umístěno viditelně.

III.

Kontrola hospodaření Krajského sdružení

1. Kontrolu hospodaření vykonává Revizní komise Svazu.
2. Při kontrole postupuje Revizní komise v souladu se zásadami hospodaření Svazu a s platnými právními předpisy. Na závěr kontroly sepíše zápis z provedené kontroly, ve kterém uvede hlavní výsledky a případně navrhne nápravná opatření. Zápis z provedené kontroly bude vyhotoven ve 3 stejnopisech (1x předseda Krajské rady, 1x Revizní komise, 1x předsednictvo).

Zápis bude podepsán členem Revizní komise, který kontrolu vykonal, a pověřeným členem Krajské rady.

IV.

Zásady zápisů v Pokladní knize

Zápisy v pokladní knize se provádějí zásadně v časovém sledu podle jednotlivých účetních dokladů s rozpisem na příjmy a výdaje tak, aby byl o nich přehled za kalendářní měsíc.

Zápisy v pokladní knize se provádějí způsobem, který umožňuje zjistit, za jaké činnosti byly příjmy a výdaje proplaceny.

Pokladní kniha musí obsahovat minimálně tyto údaje:

- přehled peněžních prostředků v hotovosti
- datum pohybu na pokladně, číslo dokladu – s tím, že musí být zachována číselná řada
- obsah zápisu (text účelu platby nebo příjmu)
- částku celkem
- aktuální zůstatek

Pokladní kniha musí obsahovat počáteční zůstatky, obraty a končit vždy aktuálním zůstatkem.

Pokladní knihu musí předseda Krajské rady nebo jím pověřený pracovník předložit ke kontrole a odsouhlasení zůstatku řediteli Svazu do 1. 3. běžného roku.

V. Oběh účetních dokladů

1. Účetním dokladem se rozumí:

- příjmový doklad
- výdajový doklad
- interní doklady
- faktury přijaté
- faktury vydané
- objednávky
- ostatní podklady dokumentující provedenou účetní operaci (např. smlouvy a její splátkové kalendáře)

Účetní doklady musí být podepsány – schváleny předsedou Krajské Rady.

2. Účetní doklady se přezkávají:

- věcně – z hlediska správnosti údajů obsažených v dokladu

b) formálně – z hlediska oprávněnosti pracovníků, kteří nařídili (schválili) operaci, ověření úplnosti náležitostí předepsaných pro účetní doklad.

Účetní doklady se přezkávají po věcné i formální stránce před jejich zaúčtováním.

3. Účetní doklady hotovostní musí být odevzdány do kanceláře SCHOK vždy do 7. dne následujícího měsíce po měsíci, v kterém hotovostní platba proběhla.

4. Účetní doklady bezhotovostní musí být odevzdány do kanceláře SCHOK vždy neprodleně.

5. Bez písemného potvrzení předsedy Krajské rady nebudou účetní doklady proplaceny a zaúčtovány.

6. Minimálně 1x za 3 měsíce musí být podáno potvrzení od Krajské rady do účtárny Svazu o proběhlých transakcích. V případě, že nedošlo během 3 měsíců k pohybu, i o tom musí být toto potvrzení podáno. (email)

7. Předseda Krajské rady si každoročně do 1. 3. odsouhlasí zůstatky na Svazovém podúčtu a na pokladně s ředitelem Svazu.

VI. Závěrečná ustanovení

1. Kancelář SCHOK zajistí archivaci všech účetních dokladů dle zákona o účetnictví.

2. Tento Vnitřní předpis nabývá účinnosti schválením Spolkové rady dne 7. 11. 2019.

Ing. Vít Mareš
 Předseda Svazu chovatelů ovcí a koz z.s.

■ TERMÍNY AKCÍ NA ROK 2020

Termíny akcí 2020		
15. 2.	So	Krajské shromáždění Moravskoslezského krajského sdružení
21. 2.	pá	Krajské shromáždění Kraje Vysočina
21. 2.	Pá	Rada plemenných knih ovcí Zlobice
22. 2.	So	Masopust na Zlobici
28. 2.	Pá	Krajské shromáždění Pardubického krajského sdružení
29. 2.	So	Krajské shromáždění Libereckého krajského sdružení
29. 2.	So	Seminář pro chovatele ovcí a koz zaměřený převážně na dojená plemena, Čechy, Hradištko pod Medníkem (ČMSCH, a.s.)
06. 3.	Pá	Krajské shromáždění Zlínského krajského sdružení
07. 3.	So	Seminář pro chovatele ovcí a koz zaměřený převážně na dojená plemena, Morava, Zlobice Krajské shromáždění Jihomoravského krajského sdružení, Zlobice

07. 3.	So	Krajské shromáždění Královéhradeckého krajského sdružení, Zlích u Barunky
14. 3.	So	Krajské shromáždění Jihočeského krajského sdružení
21. 3.	So	Vítání jara na Zlobici
21. 3.	So	Krajské shromáždění Plzeňského krajského sdružení
23.-25. 3.	Po-St	Kurz stříhačů ovcí I., Nový Přerov
25.-27. 3.	St-Pá	Kurz stříhačů ovcí II., Nový Přerov
28. 3.	So	Členská schůze - shromáždění delegátů SCHOK z.s.
31.3.-4.4.	Út-So	TECHAGRO 2020, Brno
18. 4.	So	Klasifikace ze stáje Statek Šindelová
25. 4.	So	Ratibořice, Ovčácké slavnosti v Babiččině údolí, krajský den Královéhradeckého sdružení
30. 4.	Čt	Čarodějnice na Zlobici
01. 5.	St	NT plemenných beranů a kozlů na Zlobici

02. 5.	So	NT plemenných beranů a kozlů Královéhradeckého kraje Rýzmburk
09. 5.	So	NT plemenných beranů šumavské ovce, Michlova Huť
15. 5.	Pá	Setkání Klubu chovatelů ovcí zwartbles
15. 5.	Pá	NT plemenných beranů Úborsko - penzion u Jandů
16. 5.	So	NT plemenných beranů a kozlů Pěnčín
16. 5.	So	Miyszani łowiec - Spolek Koliba
23. 5.	So	NT plemenných beranů a kozlů Košařiska, Jarmark
23. 5.	So	Krajské shromáždění Středočeského krajského sdružení, ENT plemenných beranů vřesové ovce, NT plemenných beranů a kozlů Sedlčany
23. 5.	So	Slavnosti stepí - Raná u Loun
24. 5.	Ne	NT plemenných beranů romanovské ovce Horní Bučice, klubová výstava
29. 5.	Pá	Den dětí v Libereckých kasárnách
30. 5.	So	NT plemenných beranů a kozlů Strakonice
05. 6.	Pá	Členská schůze České asociace stříhačů, Vrbětice
06. 6.	So	Selský den Vrbětice, mistrovství ČR ve stříhání ovcí
13. 6.	So	Ovčácký den na Valašsku - Rožnov pod Radhoštěm
14. 6.	Ne	Ovenálie Východná, Slovensko
19. 6.	Pá	Hudební večer na Zlobici
26. 6.	Pá	Klasifikace plemenných beranů texel ze stáje, Hrusice
04.-11. 7.	So-So	„Život na salaši“ - Spolek Koliba
25.-26. 7.	So-Ne	Chovatelský den Krajského sdružení Pardubického kraje a krajská výstava ovcí a koz, Horšovský Týn
31. 7.-2. 8.	Pá-Ne	73. „Gorolski Święto“ Jablunkov - PZKO Jablunkov
02. 8.	Ne	Borovany, Ovčácké slavnosti
15. 8.	So	OVENÁLIE - Ovčácké slavnosti na Zlobici, celostátní výstava plemen ovcí a koz
15. 8.	So	Schůze klubu merinolandschaf
18. 8.	Út	Klasifikace plemenných beranů ze stáje Valašská Bystřice
20.-23. 8.	Čt-Ne	AGROKOMPLEX Nitra, Slovenská republika
22. 8.	So	Mistrovství Gorolů ve stříhání ovcí
27.-1. 9.	Čt-Út	Země živelka, České Budějovice
30. 8.	Ne	Šampionát beranů ZW na výstavě Země živelka
30. 8.	Ne	NT beranů Země živelka
04. 9.	Pá	NT plemenných beranů a kozlů Žumberk - Částkov
05. 9.	So	NT plemenných beranů a kozlů Podvíhov
05. 9.	So	NT plemenných kozlů Sosnová
06. 9.	Ne	NT plemenných kozlů Nové Město nad Metují - Krčín
08. 9.	Út	NT plemenných kozlů Nezvěstice

08. 9.	Út	NT plemenných kozlů Morkovice
09. 9.	St	Krajská výstava ovcí a koz Kraje Vysočina, Radešinská Svatka
10. 9.	Čt	NT plemenných kozlů Tábor
11.-12. 9.	Pá-So	Hradecké dožínky, krajská výstava Královéhradeckého sdružení
12. 9.	So	Otevřené mistrovství v ručním stříhání ovcí při KH dožínkách
12. 9.	So	NT plemenných beranů a kozlů na Zlobici
14.-16. 9.	Po-St	Kurz stříhačů ovcí na Zlobici
18. 9.	Pá	Klasifikace plemenných beranů ze stáje Dvořiště
19. 9.	So	NT plemenných beranů a kozlů, ENT plemenných beranů charollais, Sedlčany
23. 9.	St	NT plemenných beranů a kozlů Rožnov pod Radhoštěm
24. 9.	Čt	Klasifikace ze stáje Horský statek Abertamy
25. 9.	Pá	NT plemenných beranů Málkovic u Tachova
26. 9.	So	NT plemenných beranů Strakonice
26. 9.	So	NT plemenných beranů Podhůra
28. 9.	Po	Svatováclavský trh plemenných beranů a kozlů Pěnčín, ovčácký den Libereckého krajského sdružení
30. 9.	St	NT Žabčice
02. 10.	Pá	NT plemenných beranů Opatov
8.-11. 10.	Čt-Ne	Lysá nad Labem, výstava Náš chov 2019
08. 10.	Čt	ENT plemenných beranů zwartbles, ENT plemenných beranů ovce ouessantské, ENT kozlů plemene koza zakrslá (holandského typu) a národní šampionát tohoto plemene, NT plemenných beranů masných a kombinovaných plemen - Lysá nad Labem
09. 10.	Pá	ENT plemenných beranů romanovské ovce a clun forest, předvádění plemen ovcí a koz, ocenění šampionů - Lysá nad Labem
10. 10.	So	Národní šampionát clun forest sheep, Národní šampionát romanovských ovcí - Lysá nad Labem
11. 10.	Ne	Národní šampionát plemene anglonubijská koza včetně ENT kozlíků - Lysá nad Labem
17. 10.	So	Ovčácký den Moravskoslezského krajského sdružení, NT plemenných beranů Vendryně, ENT oxford down
17. 10.	So	NT plemenných beranů Rýzmburk
17. 10.	So	NT plemenných beranů Zlobice
17. 10.	So	NT plemenných beranů Slušovice
23. 10.	Pá	NT plemenných beranů a kozlů Úborsko, penzion u Jandů
24. 10.	So	NT plemenných beranů Lhotka u Telče
30. 10.	Pá	NT plemenných beranů Nečtiny-Břežín
30. 10.	Pá	NT plemenných beranů romney Vrbětice; Členská schůze klubu chovatelů ovcí romney

03. 11.	Út	ENT plemenných beranů valašské ovce, NT plemenných beranů Bludovice u Nového Jičína
6.-7. 11.	Pá-So	23. Mezinárodní konference chovatelů ovcí a koz, hotel Luna Kouty
07. 11.	So	mezinárodní seminář „Rok na salaši“ - Spolek Koliba
10. 11.	Út	Klasifikace plemenných beranů ze stáje Žilina u Nového Jičína

12. 11.	Čt	NT Počitky, klasifikace ze stáje
14. 11.	So	NT plemenných beranů a kozlů Sedlčany
21. 11.	So	Zabijačka na Zlobici, vepřové hody, country hudba
05. 12.	So	Advent na Zlobici

ZMĚNA TERMÍNŮ VYHRAZENA

JARNÍ KURZY STŘÍHAČŮ V NOVÉM PŘEROVĚ

V jarním čase se pro velký úspěch uskuteční kurzy stříhání ovcí na Jáňově dvoře v Novém Přerově. **První kurz** začíná v pondělí **23. 3. 2020** společnou snídaní v 7.30 hod (sraz kolem 7. hodiny ráno) a bude končit obědem ve středu 25. 3. 2020 ve 12 hod.

Druhý jarní kurz stříhání ovcí začne ve středu **25. 3. 2020** společným obědem ve 12.00 hod (sraz kolem 11.30 hodin) a bude končit večerí v pátek 27. 3. 2020 v 17 hodin.

Více informací poskytne pan Bischof Vlastimil 777 593 032.

GRATULUJEME NAŠIM JUBILANTŮM V DRUHÉM POLOLETÍ ROKU 2019

50

Vanda Křivánková	Slavkov u Brna
Jana Lannerová	Spálené Poříčí
Petr Mašát	Dobřany
Václav Novák	Těrlicko Hradiště
Radomír Salaba	Všeň
Lucie Schmiedová	Husinec
Ing. Pavel Šimůnek	Nové Veselí

60

Lubomír Chalupa	Štamberk
Karel Kalista	Janovice nad Úhlavou
Jiří Lachman	Vrchlabí
Ing. Pavel Šeliga	Vlachovice
Ladislav Štěpán	Berumice
Václav Štěpánek	Lužec nad Cidlinou

70

Václav Bařtipán	Milostín
Karel Hendrych	Hradec nad Moravicí
Jan Macků	Zdounky
Ing. Hana Petrusová	Želeč
Ing. Jaroslav Plevka	Volyně
Emil Stašák	Bochov
MVDr. Josef Venc	Rataje nad Sázavou

71 a více

Rudolf Bezděčík	Lukov u Zlína
Ing. Josef Brandejs	Dobruška
Jan Čada	Brno
Otto Chovanec	Frenštát pod Radhoštěm
Květoslav Čigelský	Křetín
Miloslav Daňhel	Žirovnice
František Dlabal	Kostelec nad Černými lesy
Ing. Jaromír Dobrovolný	Rudíkov

Ing. Rudolf Frydrych	Rychlov, Bystřice pod Hostýnem
Miroslav Havlíček	Bělá nad Svitavou
Stanislav Hekele	Loštice
František Hledík	Strmilov
Ing. František Hovorka	Pardubice
Dr. Vlasta Hovorková	Sedlčany
Miloslav Hrdý	Choceň
František Hušek	Hradec Králové
Jiří Jetel	Praha 10 – Hostivař
Jaroslav Kalenský	Vrchlabí III
Jan Katreniak	Ostrava – Radvanice
Ludvík Kohout	Sušice
Josef Kolář	Sepekov
Stanislav Košíček	Dobrá Voda u Českých Budějovic
Ing. Oldřich Kramář	Říčany u Prahy
Ing. Karel Krátký	Klatovy
Pavel Kračuk	Mělník
Ing. Michal Kurka	Vráž
Jana Maglenová	Frydlant v Čechách
Anton Megis	Soběslav
Josef Mikulec	Pozlovice
Jaroslav Najman	Český Dub
Josef Ondruch	Valašská Bystřice
Jindřich Pečinka	Nový Bydžov
Jaroslav Pokuta	Soběslav
Stanislav Příhoda	Krásná Hora nad Vltavou
Ing. Jaromír Randák	Stachy
Margareta Slavíčková	Ústí nad Labem
Pavel Sokol	Rychnov u Jablonce nad Nisou
Josef Šrámek	Beroun
František Stodůlka	Zašová
Pavel Strnad	České Budějovice
Ing. Jaroslav Stupka	Vízovice
Václav Sviták	České Budějovice
Ing. Anna Sýkorová	České Budějovice
Zdeněk Videman	Kunštát
Josef Volf	Nechanice
Alois Žáček	Lysice

Pastevní potřeby a technologie pro chov hospodářských zvířat

Elektrické i klasické oplocení, vysokopevnostní pletiva

Vybavení zimovišť a stájí, mobilní manipulační ohrady

Napáječky a krmelce

Potřeby pro stříhání zvířat

Ostatní chovatelské potřeby

Projekty a realizace ohrad a oplocení

AGROTRANS s.r.o.
Horní Sýtova 64
512 41 Václavův ml. Žatec

tel. fax: 481 541 633-4
mobil: 739 660 878
e-mail: info@agrotrans.cz
web: www.agrotrans.cz

PF 2020

S ÚSMĚVEM
VSTRČÍ NOVÉMU
ROKU...

REDAKCE
ZPRAVODAJE

Fotografie: Ing. Karel Dvořák